

ΔΗΜΗΤΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ

Η γητεύτρα των Αθηνών

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ:
6.000 ΑΝΤΙΤΥΠΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Βαλεντίνα – Η γητεύτρα των Αθηνών**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Δήμητρα Ιωάννου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θεοδωρής Πιτσιρίκος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Δήμητρα Ιωάννου, 2016
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Πίνα Σιμεονοβα/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2016, 6.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1430-0
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1431-7

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 · fax: 2102819550 · e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr · <http://blog.psychogios.gr>

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 · fax: 2102819550 · e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr · <http://blog.psychogios.gr>

ΔΗΜΗΤΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΒΑΛΕΝΤΙΝΑ

Η γητεύτρα των Αθηνών

*Το βιβλίο ετούτο αφιερώνεται
σε όλες τις φίλες και τους φίλους που αγκάλιασαν
με αγάπη εμένα και τα βιβλία μου!
Σας ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου
κι εύχομαι να κάνουμε μαζί στο μέλλον
πολλά ακόμα μαγικά βιβλιοταξιδέματα!*

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Οι δύσκολες κι απρόβλεπτες καταστάσεις των καιρών μας και τα όσα συνέβαιναν τριγύρω ενέτειναν την προσοχή μου σε συγκεκριμένες πτυχές της ανθρώπινης ψυχοσύνθεσης. Στο μυαλό μου στριφογύριζε για καιρό το ερώτημα...

Τι είναι στ' αλήθεια το ψυχικό σθένος;

Πώς μπορεί ένας άνθρωπος που βιώνει καταγιστικές δυσκολίες και βρίσκεται στο πιο σκοτεινό κι απέλπιδο ναδίρ της ζωής του να ορθώσει το ανάστημά του και να πολεμήσει; Ποια είναι η δύναμη που θα τον ωθήσει να ανέβει ξανά στην επιφάνεια, ενώ όλα φαίνονται χαμένα και μάταια; Είμαστε άραγε έρμαιο ενός αυστηρά προδιαγεγραμμένου πεπρωμένου από το οποίο δεν μπορεί να ξεφύγει κανείς ή υπάρχει και κάτι που λέγεται ελεύθερη βούληση και επιλογή;

Προσωπικά πιστεύω πως ο άνθρωπος κρύβει μέσα του μεγάλα ψυχικά αποθέματα που του επιτρέπουν να αντεπεξέλθει σε οδυνηρά γεγονότα και βαθιά τραύματα, αρκεί να αρνηθεί την παθητική παράδοση στη μοίρα του. Μόνο τότε μπορεί να δώσει στον εαυτό του την πολύτιμη ευκαιρία να αντιδράσει στο εκάστοτε χτύπημα και να μετασχηματίσει τις καταστάσεις προς όφελός του.

Μεγαλύτερος εχθρός μας ο φόβος και η μεγαλύτερη παγίδα του η παράλυση που επιφέρει στην ψυχή μας. Δεύτερη παγίδα η ανασφάλεια που σμιλεύει μέσα μας την οδυνηρή πεποίθηση

«δεν είμαι αρκετά καλή/ος...» ή «δε μου αξίζει το καλύτερο». Αν τις στιγμές που μας περικυκλώνουν ετούτες οι παγίδες κατεβάσουμε το κεφάλι και υποταχθούμε σε αυτές, αναπόφευκτα το παιχνίδι είναι πλέον χαμένο...

Με αυτές τις σκέψεις βάλθηκα να φτιάξω μια ηρωίδα που ξεκινά τη ζωή της με τις πιο αντίξοες συνθήκες. Φως κι ελπίδα πουθενά· μέσα σε αυτό το πλαίσιο γεννήθηκε η Βαλεντίνα. Μοναδικό της όπλο αυτό το ψυχικό σθένος που εκφράστηκε στο βιβλίο με το φλογερό ανάδεμα του ελληνικού αίματος με το ιρλανδικό. Η γυναίκα αυτή χτυπήθηκε άσχημα ήδη από την πρώτη μέρα της ζωής της και έζησε τα παιδικά κι εφηβικά της χρόνια βουτηγμένη στην απόρριψη, τη βία, την ανασφάλεια και τον πόνο. Όμως αντί να κατεβάσει το κεφάλι και να αποδεχτεί μια σκαιή μοίρα, αποφάσισε να αγωνιστεί. Να ανατρέψει τα δεδομένα και να διεκδικήσει ένα καλύτερο αύριο. Και τα κατάφερε! Έφτασε στο τέλος του ταξιδιού της και στέφθηκε νικήτρια!

Η Βαλεντίνα είναι ένα σύμβολο που μας καταδεικνύει ότι τα πάντα είναι δυνατά, αρκεί να βρούμε τη δύναμη να πολεμήσουμε. Θέλω να αφιερώσω αυτό το βιβλίο σε κάθε άνθρωπο που βίωσε την ανέχεια, τον πόνο, την απόρριψη, την εκμετάλλευση· που βασανίστηκε, που προδόθηκε, που πάλεψε σαν λύκος να αναστήσει τα παιδιά του· αλλά και σε αυτόν που προσπάθησε, που δούλεψε, που μόχθησε, που είχε ένα όραμα στον νου και δύναμη στην καρδιά· σε εκείνον που δε λύγισε στις δυσκολίες, που εξελίχθηκε και ξεχώρισε...

Στον άνθρωπο που αγωνίστηκε και τελικά τα κατάφερε.

Θέλω να αφιερώσω τούτο το βιβλίο σε όλους εσάς!

Με απόλυτο σεβασμό στις δυσκολίες και στον προσωπικό σας αγώνα!

ΔΗΜΗΤΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

*Αθήνα, Μπελ Επόκ
Στη χαραυγή του 20ού αιώνα*

Τα υπέροχα υγρά μάτια της ξαπλωμένης γυναίκας αναζήτησαν για τελευταία φορά το πρόσωπο του αγαπημένου της.

Ήταν ολοφάνερο... Έφευγε νωρίς... Όμως έτσι ήταν γραμμένο και ποιος μπορούσε να τα βάλει με τον Θεό ή τη μοίρα;

Η άνιση πάλη να κρατηθεί στη ζωή είχε τελειώσει. Είχε ηττηθεί και το ήξερε! Αλλά –*τι περίεργο!*– χάνοντας την ύστατη ελπίδα, είχε επιτέλους βρει τη γαλήνη.

Το βλέμμα της, γλυκό κι ήρεμο πια, στολισμένο με ένα απόκοσμο φως, τον χάιδεψε τρυφερά, ρουφώντας κάθε λεπτομέρεια της μορφής του. Τα μάτια της γέμισαν από τα δικά του κι η εικόνα του ήταν το δώρο που θα έπαιρνε μαζί της στο μεγάλο ταξίδι που δεν είχε επιστροφή. Δε θα μπορούσε να της τη στερήσει κανείς, ούτε κι αυτός ο θάνατος! Όπου κι αν πήγαινε, στην ψυχή της θα κουβαλούσε κι εκείνον. Ποτέ δε θα χώριζαν.

Ποτέ!

Ο άντρας κάθισε δίπλα της κι έκλεισε προσεκτικά την εύθραυστη σιλουέτα στη δυνατή αγκαλιά του. Τα δάχτυλά του σύρθηκαν στο μεταξένιο δέρμα λες κι άγγιζαν την πιο φίνα κινεζική πορσελάνη κι ύστερα χάιδεψαν με περίσσια τρυφερότητα τις μακριές μπούκλες που ξεχύνονταν σαν κατακόκκινος καταρράχτης στο λευκό μαξιλάρι. Παρά το συγκρατημένο ύφος του, η κοφτή ανάσα και τα αλλοιωμένα χαρακτηριστικά του πρόδιδαν την τρομακτική απελπισία που άφριζε μέσα του σαν μανιασμένη θάλασσα κι απειλούσε από στιγμή σε στιγμή να αφανίσει όλη του την ύπαρξη.

Την κοίταξε βαθιά στα μάτια και δάγκωσε τα χείλη του για να μην ουρλιάξει. Πόσο αδύναμος ένιωθε στ' αλήθεια!

Σε ποιο παντοδύναμο παιχνίδι είχε μπλεχτεί, ανήμπορο πιόνι ενός σκληρού πεπρωμένου; Είναι ο άνθρωπος τόσο λίγος απέναντι στον θάνατο; Ποια υπέρτατη δύναμη είχε στήσει τούτη την άδικη σκακιέρα και διασκεδάζε, παρακολουθώντας τις απέλπιδες προσπάθειές του;

Η γυναίκα σήκωσε τα κρινένια της δάχτυλα κι άγγιξε ανάλαφρα το πρόσωπό του. «Σ' αγαπώ...»

Η φωνή της βγήκε σαν ψίθυρος. Ο άντρας θα θυμόταν αυτές τις λέξεις για πάντα. Γιατί τούτος ο ψίθυρος ήταν ο τελευταίος. Αμέσως μετά λύθηκε το διάφανο χέρι, ησύχασε το όμορφο παραγμένο στήθος, χαλάρωσε ο λεπτόμισχος λαιμός.

Η γυναίκα ήταν νεκρή.

Ο νέος, που παρακολουθούσε με αγωνία κάθε παλμό της κι εκλιπαρούσε για κάθε της ανάσα, ένωσε και τη δική του καρδιά να σταματά. Την παρακούνησε ξανά και ξανά, φωνάζοντας το όνομά της. Μάταια...

Δεν τα είχε καταφέρει! Του είχε φύγει! Το ποτάμι της ζωής της είχε κυλήσει μέσα από τα χέρια του και δε θα γύρναγε ποτέ ξανά πίσω.

Και τότε από τα πνευμόνια του ξεχύθηκε μια κραυγή. Ένα

ουρλιαχτό σκληρό, άγριο, θηριώδες. Ήταν ο σαρωτικός πόνος από τα σκαμμένα έγκατα της ψυχής του που αδυνατούσε να χωρέσει σε λέξεις, μια και δεν είχε ούτε σχήμα ούτε όρια. Και μετά ήρθε κι άλλο ουρλιαχτό, ισοπεδωτικό κι αυτό, που μάτωσε την καρδιά και πάγωσε το αίμα του... για να ξεσπάσει τελικά σε ατέλειωτα γοερά αναφιλητά...

Ο Λούκας συνέχισε να κλαίει σπαρακτικά κρατώντας το κορμί της στην αγκαλιά του κι έχωσε το κεφάλι του στον μυρωδάτο λαιμό της. Πάντα του συνέβαινε αυτό! Τα συναισθήματα που του γεννούσε τούτη η γυναίκα ήταν καταλυτικά. Ο πόνος διαπερνούσε την καρδιά του σαν πυρωμένο σίδηρο. Πνιγόταν από το ίδιο του το συναίσθημα.

Ούτε που θα μπορούσε να σκεφτεί τη ζωή του χωρίς εκείνη!

Σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε απέναντι, όσο του επέτρεπαν τα θολά από τα δάκρυα μάτια του.

Τα βλέμματα που συνάντησε στο σκοτάδι έδειχναν εξίσου πονεμένα με το δικό του. Δάκρυα έτρεχαν στα μάγουλα των γυναικών, ενώ η ένταση χαρακωνε τα πρόσωπα των αντρών. Όλοι κρατούσαν την ανάσα τους και κανείς, μα κανείς, δεν είχε μείνει ανεπηρέαστος. Η αίθουσα ήταν μουδιασμένη, βουβή, βυθισμένη σε μια νεκρική σιωπή.

Ακριβώς τότε οι βελούδινες βλεφαρίδες τρεμόπαιξαν κι η ζωή ξαναγύρισε στα πανέμορφα πράσινα μάτια.

«Σου έλειψα, καλέ μου;» του ψιθύρισε εκείνη πειρακτικά.

Ο νέος την έσφιξε ακόμα περισσότερο στην αγκαλιά του.

Θεέ μου!

Ήταν αδύνατον να παίζει μαζί της και να μην παρασύρεται τόσο. Εξαιτίας της, πραγματικότητα και φαντασία ανακατώνονταν σε ένα παιχνίδι συγκλονιστικό αλλά συχνά και τόσο οδυνηρό.

Όπως τούτη τη στιγμή, που ο ίδιος ένιωθε να καταρρέει.

Τόσα χρόνια στο σανίδι, κι οι καλύτεροι ρόλοι του ήταν στο πλάι της. Ήταν πάντα η έμπνευση που τον κινητοποιούσε και τον απογειώνει! Ήταν η μούσα που τον είχε κάνει σπουδαίο καλλιτέχνη κι η δύναμη που τον είχε ωθήσει να γίνει καλύτερος άνθρωπος.

Η γυναίκα σηκώθηκε με χάρη ελαφίνας. Οι προβολείς άναψαν κι η υπέροχη ρομπ ντε σαμπρ με τα στρας που φορούσε στραφτάλισε στο φως τους, ενώ τα περίφημα κόκκινα μαλλιά της έλαμψαν σαν ζωντανές πύρινες γλώσσες. Του άπλωσε το χέρι κι αυτός στάθηκε στο πλάι της γεμάτος ευγνωμοσύνη που ήταν γερή κι ολοζώντανη.

Στάθηκαν στην άκρη της σκηνής κι εκείνη έστειλε το εκτυφλωτικό της χαμόγελο στο κοινό, κάνοντας μια μικρή χαριτωμένη υπόκλιση. Αυτό ήταν αρκετό για να λυθούν τα μάγια που τους κρατούσαν όλους υπνωτισμένους κι ακίνητους.

Άντρες, γυναίκες, νέοι, γέροι και παιδιά τινάχτηκαν από τη θέση τους αλαλάζοντας συγκινημένοι. Το σαρωτικό χειροκρότημα που ξεχύθηκε σαν κύμα στην αίθουσα δεν κατάφερε να καλύψει τη μοναδική λέξη που έβγαине ρυθμικά από το στόμα και την ψυχή όλων. Ήταν το όνομα της μεγαλύτερης Ελληνίδας καλλιτέχνιδας.

Ήταν το όνομά της!

«Βαλεντίνα!»

Η βαριά αυλαία που έπεσε με χάρη την έκρυψε πίσω από τις πλούσιες πτυχώσεις της. Άδραξε με τα δάχτυλα τις δυο άκρες του κόκκινου πολυτελούς βελούδου κι ακούμπησε το μέτωπό της αποκαμωμένη, εισπνέοντας με ανακούφιση τη χαρακτηριστική μυρωδιά του κρουστού υφάσματος.

Το έργο που είχαν αποφασίσει να παίξουν ήταν δύσκολο, ίσως και κάπως βαρύ για το αθηναϊκό κοινό, όμως τελικά δικαιώθηκαν για την επιλογή τους. Ο θρίαμβός τους ήταν σαρωτικός κι

αυτό που έπρεπε να κάνει τώρα ήταν να καταλαγιάσει τους παλμούς της καρδιάς της, που ακόμη κάλπαζε σαν άγριο άλογο, και να δρέψει τις δάφνες της. Το βλέμμα της πλανήθηκε τριγύρω. Όπως το περίμενε, ο συμπρωταγωνιστής της ήταν άφαντος!

Ο καλός της ο Λούκας έμπαινε τόσο βαθιά στο πετσί των ρόλων του, που πάντα στο τέλος κάθε παράστασης εξαφανιζόταν στην πιο σκοτεινή κι απόμερη γωνιά των παρασκηνίων για να μερώσει την αντάρα της ψυχής του.

Θεατρίνος ως το μεδούλι! θαύμασε σιωπηλά.

Οι υπόλοιποι του θιάσου μαζεύτηκαν γύρω της ξαναμμένοι. «Τα καταφέραμε!»

«Έκλαιγαν όλοι, Βαλεντίνα!»

«Δεν έλεγαν να ξεκολλήσουν τα μάτια τους από πάνω σου!» της είπε η Μπέτυ, η καλύτερή της φίλη, μια θεατρινούλα δεύτερης κατηγορίας που έπαιζε μικρά ρολάκια στον θίασο του Μεταλλινού.

Εκείνη της έγνεψε σεμνά κι ανταπέδωσε τη φιλοφρόνηση. «Ήσασταν όλοι έκτακτοι», επαινέσε τα λαμπερά πρόσωπα.

Η αυλαία ξεκίνησε ξανά το μεγάλοπρεπο ταξίδι της αποκάλυψης κι η Βαλεντίνα τέντωσε το χέρι της. Τα μακριά δάχτυλα του Λούκας ήρθαν και πλέχτηκαν με τα δικά της.

Το ήξερε πως θα επέστρεφε στην ώρα του! Τι σιγουριά που της έδινε η παρουσία του δίπλα της!

Η πρωταγωνίστρια έκανε μαζί με τους υπόλοιπους τρία βήματα μπροστά και υποκλίθηκε, ενώ το θέατρο σειόταν από τις φωνές και τα φρενήρη σφυρίγματα του ενθουσιώδους πλήθους. Η αποψινή πρεμιέρα ήταν το μεγαλύτερο καλλιτεχνικό γεγονός της χρονιάς. Τα τρανταχτά ονόματα της τεράστιας μαρκίζας που είχε αναρτηθεί έξω από το Μέγα Θέατρο των Ελλήνων ήταν αδύνατο να αφήσουν ασυγκίνητο κανέναν φιλότεχνο ή κοσμικό. *Θίασος Αλέξανδρου Μεταλλινού. Σύμπραξις: Βαλεντίνα και Λούκας Πάππας. Έναρξις: 15 Μαΐου.*

Και να που η μέρα είχε φτάσει. Στα μπροστινά καθίσματα του Μεγάλου Θεάτρου των Ελλήνων, κοντά στην ορχήστρα, συνωσιζόταν η αφρόκρεμα των Αθηνών. Η Βαλεντίνα ανοιγόκλεισε τα μάτια, συνειδητοποιώντας για πρώτη φορά ότι ήταν όλοι εκεί. Δεν ήταν από τις θεατρίνες που πρόσεχαν περισσότερο τον κόσμο παρά το νούμερό τους. Κι εκείνη σαν τον Λούκας είχε το συνήθειο να χάνεται μέσα στον ρόλο της, πόσο μάλλον τη μέρα της πρεμιέρας!

Τώρα όμως που τα δύσκολα είχαν τελειώσει, τους έβλεπε όλους, λες κι είχε μόλις ξυπνήσει από βαθύ ύπνο. Μια ανοιξιάτικη ανθοδέσμη από λευκά, κίτρινα, ροζ και βεραμάν χρώματα ήταν οι Ατθίδες καλλονές, έτσι όπως ζητωκραύγαζαν ηλεκτρισμένες από την ένταση του θεάματος. Χειροκροτούσαν ενθουσιασμένες, με τη γυαλάδα της έξαψης στα μάτια και το λαμπερό χαμόγελο στα κερασένια χείλη, ενώ τα ατλάζια, τα τούλια, τα βελούδα και τα μετάξια έδιναν κι έπαιρναν. Σίγουρα δε θα προλάβαιναν να ράβουν οι ράφτρες αυτές τις μέρες! Οι βαρύτερες ολοκέντητες τουαλέτες των μεγαλύτερων κυριών κι οι επίσημες στολές των καλογυαλισμένων αξιωματικών και των φρεσκοκολληρισμένων διπλωματών συμπλήρωναν το εντυπωσιακό σύνολο.

Στην πρώτη σειρά αντίκρισε τη φιγούρα του Αλέξανδρου Μεταλλινού, του θεατρώνη τους. Ο μελαχρινός άντρας τής χαμογέλασε συνεπαρμένος και κούνησε το κεφάλι επιδοκιμαστικά. Με μια αιθέρια κίνηση εκείνη έφερε τα χέρια στα χείλη και του έστειλε ένα φιλί.

Αυτό ήταν. Το πλήθος αφηνίασε! Η Βαλεντίνα είχε φανατικούς θαυμαστές που θα πλήρωναν όσο όσο για να βρεθούν στη θέση του. Ο Αλέξανδρος Μεταλλινός ήταν μεγαλοφυΐα στον χώρο του θεάτρου. Εκείνος είχε επιμείνει στην επιλογή του έργου κι είχε πείσει κι εκείνη και τον Λούκας. Από την άλλη ήταν αυτός που είχε επιμείνει να γίνει η «νεκρανάσταση» της Βαλε-

ντίνας μετά το τέλος της παράστασης μπροστά στα μάτια του κοινού κι όχι πίσω από την αυλαία. Ήξερε το πάθος των Αθηναίων για την πρωταγωνίστρια και γνώριζε πως αυτό θα τους ταρακουνούσε γερά και θα πυροδοτούσε ακόμα πιο έντονα τον ακράτητο ενθουσιασμό τους.

Υποκλινόμενη ξανά και ξανά, εντόπισε μερικές θέσεις παράπερα τη Ρόζα Καλλιφρονά, την άσπονδη φίλη κι αιώνια αντίζηλό της. Με εμφάνιση ηγεμονική κι ένα χαμόγελο που όμως δεν έφτανε ως τα μάτια της, η άλλη θεατρίνα χειροκροτούσε άτονα κι ανόρεχτα. Η Βαλεντίνα λίγο έλειψε να βάλει τα γέλια, όμως τη συγκράτησαν οι καλοί της τρόποι.

Η Σκύλλα και η Χάρυβδη μαζί! σκέφτηκε εύθυμα.

Η Ρόζα σίγουρα είχε έρθει να παρακολουθήσει το Βατερλό της σε τούτο το δύσκολο εγχείρημα. Όμως, παρ' όλη τη λυσσώδη επιθυμία της να αντικρίσει συντρίμμια, βρέθηκε αναγκασμένη να χειροκροτεί έναν ένδοξο θρίαμβο. Ελαφρώς συνοφρυωμένη έσκυψε και ψιθύρισε κάτι στο αυτί του άντρα δίπλα της.

Ο άγνωστος γύρισε και κοίταξε έντονα τη Βαλεντίνα. Εκείνη, παρότι δεν τον είχε αντικρίσει ποτέ πριν, πήρε ασυναίσθητα μια βαθιά ανάσα και το στήθος της τρεμούλιασε λιγάκι. Τα προτεταμένα ζυγωματικά και το μυτερό πιγούνι του δέσποζαν τρομαχτικά στο μακρύ λιπόσαρκο πρόσωπο, ενώ τα σκούρα μάτια του είχαν σκαλώσει πάνω της αδιαπέραστα και σκοτεινά.

Ένωσε εκείνα τα μάτια να την παραβιάζουν και να ξεκλειδώνουν το κουβάρι του παρελθόντος που με τόση προσπάθεια είχε κατορθώσει να αφήσει πίσω της. Της θύμιζαν εκείνον... Τον δαίμονα που προσπαθούσε μια ζωή να ξεχάσει!

Μάτια από λάσπη... κι αυτό το βλέμμα που λερώνει! Μεγαλοδύναμη Θεέ!

Χρόνια είχαν να έρθουν στον νου της τούτα τα λόγια. Κι έκανε μεγάλη προσπάθεια να μη σκέφτεται εκείνο το βλέμμα που, όπως αυτού του αγνώστου, ήταν σκοτεινό και αδιαπέραστο, χω-

ρίς ούτε μια αχτίδα φως να το απαλύνει, και μόλυνε ό,τι συνα-
ντούσε.

Η Βαλεντίνα πήρε κι άλλη ανάσα και κοίταξε ασυναίσθητα
τριγύρω. Ένωσε να πνίγεται κι έφερε το χέρι στον λαιμό της.

*Σταμάτα! διέταξε τον εαυτό της ξέπνοη. Κανείς δεν μπορεί
να σου κάνει κακό!*

Είχε δίκιο! Κάποτε εκείνα τα φοβερά μάτια, καμωμένα από
λάσπη και σκοτάδι, δεν τρομοκρατούσαν την ώριμη γυναίκα
που διέθετε το κύρος μιας αναγνωρισμένης σταρ αλλά ένα κο-
ριτσάκι που είχε την αθωότητα ενός αγγέλου.

Αγγελική...

*«Νομίζεις πως μπορείς να μου κρυφτείς; Θα σε βρω όπου κι
αν πας, και τότε θα βλαστημήσεις την ώρα που γεννήθηκες!»* Τα
άγρια λόγια ήχησαν στα αυτιά της μέσα από τα πέπλα του χρό-
νου κι η Βαλεντίνα ένωσε να κλυδωνίζεται.

*Ο Κυνηγός που χαιρόταν να τρομοκρατεί και να βασανίζει το
θήραμά του!*

Με τα μάτια της φαντασίας της είδε εκείνο το κορίτσι που
έτρεχε πανικόβλητο μέσα στο δάσος. Κλαδιά που ξεφύτρωναν
λες από το πουθενά ξέσκιζαν και μάτωναν τη λευκή της σάρ-
κα, αλλά δεν τους έδινε καμία σημασία. Τούτος ο πόνος δεν
ήταν τίποτα μπροστά στη φρίκη που την περίμενε αν ο δαίμο-
νας την έπιανε.

Η Βαλεντίνα πισωπάτησε ζαλισμένη κι ο Λούκας την κοίτα-
ξε ερωτηματικά.

Ένωσε τα μηνίγγια της να σφυροκοπούν, καθώς άκουσε ξα-
νά το ποδοβολητό του αλόγου να τραντάζει συθέμελα τη γη.
Όλο και πιο δυνατά, ολοένα και πιο κοντά! Τα πνευμόνια του κο-
ριτσιού ήταν έτοιμα να εκραγούν, έτσι όπως έτρεχε με όλη του
τη δύναμη. Χρειαζόταν απεγνωσμένα αέρα, ένωθε να πνίγεται.

Και τότε με μια θριαμβευτική ιαχή ο Κυνηγός γράπωσε το
θήραμά του. Η νίκη έκανε το αίμα του να κοχλάζει και διεστραμ-

μένη ηδονή απλώθηκε σ' όλο του το κορμί, κάνοντας τα λαγόνια του να καίνε. Η κοπέλα ένωσε μυριάδες βελόνες να χώνονται αλύπητα στο δέρμα της καθώς την άρπαξε άγρια από τα μαλλιά και θα ορκιζόταν ότι άκουσε τα λεπτά κόκαλα του αυχένα της να σπάνε από τη βίαιη επίθεσή του.

Κάλλιο έτσι, να γλιτώσω, Παναγιά μου!

Σηκώνοντάς τη σχεδόν στον αέρα, την έσπρωξε βίαια πάνω σε ένα γέρικο δέντρο. Ο τραχύς κορμός του καταπλήγιασε τα χέρια, τον λαιμό και το πρόσωπό της, ενώ η σύγκρουση την έκανε να χάσει για λίγο τον κόσμο.

Όταν συνήλθε, η θεόρατη μορφή του στεκόταν από πάνω της. Αυτή την εικόνα την έβλεπε συχνά στους χειρότερους εφιάλτες της. Την περίμενε η Κόλαση, το ήξερε.

Παναγιά μου, βάλε το χέρι σου!

«Βαλεντίνα!» ούρλιαξε το ακράτητο πλήθος κι η θεατρίνα έκανε ένα βήμα μπροστά, αφήνοντας τον συμπρωταγωνιστή της να την οδηγήσει σαν υπνωτισμένη.

«Όχι! Όχι! Όχι!» ούρλιαξε το δύστυχο κορίτσι, όταν εκείνος όρμησε πάνω του σαν ανήμερο θεριό.

«Βρόμα! Μπάσταρδη! Γέννημα πόρνης! Αν σου στρίψω το λαρύγγι τώρα δα, θα καθαρίσει ο τόπος!»

Πεσμένη ανάσκελα άκουγε τις βρισιές του, ενώ εκείνος της είχε ανοίξει τα πόδια και σφυροκοπούσε το σώμα της ανελέητα. Μια παράξενη παγωνιά την είχε κυριεύσει, μια θανατερή γαλήνη που τη ρουφούσε στα βάθη της. Λες και σώμα και μυαλό είχαν χωριστεί κι η κοπέλα τώρα αιωρούνταν σε κάποιο σημείο όπου εκείνος δεν μπορούσε να τη φτάσει και να της κάνει κακό.

Τα μάτια της έστειλαν στον νου της μια τελευταία εικόνα προτού βυθιστεί στο λυτρωτικό βάραθρο της ανυπαρξίας. Η σιωπηλή γη έπινε άπληστα τις σταγόνες του πηχτού σκούρου

υγρού που στάλαζε αργά από το σώμα της σαν ανίερη σπονδή.
Το αίμα της!

Η αυλαία έπεσε ξανά κι ο Λούκας την αγκάλιασε από τους ώμους.

«Είσαι καλά;» Τα ανήσυχα μάτια του έψαξαν τα δικά της με ενδιαφέρον.

«Ναι, ναι...! Λίγο κουρασμένη μόνο...» μουρμούρισε εκείνη ανάλαφρα, αποφεύγοντας το βλέμμα του. Πώς μπορούσε να του μιλήσει για το ζωντάνεμα των τεράτων που κατοικούσαν στην ψυχή της; Πώς μπορούσε να του φορτώσει τόσο βάρος;

«Ανκόρ! Ανκόρ!» απαιτούσε πίσω από την αυλαία το αχόρταγο κοινό.

«Σας ζητούν, ωραία μου», της είπε εκείνος και της φίλησε το χέρι με το γνωστό πειρακτικό του ύφος.

Εκείνη κούνησε αργά το κεφάλι σαν να ξύπναγε από βαθύ ύπνο.

Σωστά! Την αγαπούσαν. Τη ζητούσαν. Πώς όχι; Αφού η Αγγελική δεν υπήρχε πια. Τη θέση της είχε πάρει η Βαλεντίνα, που είχε όλο τον κόσμο στα πόδια της. Ήταν η Βαλεντίνα και κανείς δε θα τολμούσε να πειράξει ούτε το μικρό της δαχτυλάκι! Ας τολμούσε, κι όλο τούτο το πλήθος θα τον έτρωγε ζωντανό.

Με αυτές τις σκέψεις ηρέμησαν οι παλμοί της καρδιάς της και καταπραΰνθηκαν κάπως οι φόβοι της.

Όπως έπρεπε, ο Λούκας κι εκείνη βγήκαν ξανά. Χαιρέτησαν μαζί το ξέφρενο πλήθος και μετά εκείνος έκανε πίσω. Πάντα της έδινε χώρο για να κάνει «τον γύρο του θριάμβου», όπως του άρεσε να λέει.

Η πανέμορφη θεατρίνα, γλυκιά και καταδεχτική, μοίρασε πολλές ευχαριστίες και χαμόγελα στους θαυμαστές της. Ήταν έτοιμη να αποχωρήσει, χαιρετώντας το κοινό της για τελευταία φορά, όταν την είδε. Η γυναίκα που την παρακολουθούσε από

την τελευταία σειρά στεκόταν μετά βίας όρθια, τρέμοντας από συγκίνηση.

Κάθε νεύρο και μυς στο σώμα της Βαλεντίνας τεντώθηκαν επικίνδυνα. Μπορεί τα μάτια της φιγούρας απέναντί της να 'ταν ζυμωμένα από το ίδιο κρύο και το ίδιο σκοτάδι που σημάδευε τα μάτια του Κυνηγού, όμως πόσο την αγαπούσε τούτη τη γυναίκα η Βαλεντίνα! Είχαν ζήσει κι είχαν μοιραστεί πολλά μαζί, κνηνηγμένες πολύ νωρίς από τους ίδιους δαίμονες.

Έφερε το χέρι στο στήθος, νιώθοντας την καρδιά της να κλαίει στη θέα της σκελετωμένης μορφής. Ήταν συνομήλικες, καλά καλά δεν είχαν περάσει τα τριάντα, κι όμως η γυναίκα της τελευταίας σειράς έδειχνε ήδη γριά.

Τα πρόσωπα γύρω της θάμπωσαν... Ακόμα κι αυτός ο Λούκας πίσω της ξεχάστηκε.

Χριστέ μου! Πού ήσουν; Τι σου συνέβη; Η Βαλεντίνα έκανε μερικά ορμητικά βήματα μπροστά, αδιαφορώντας για το κοινό που την παρακολουθούσε άπληστο.

Σαν ηλεκτρική εκκένωση τη χτύπησε η απελπισία στην όψη της άλλης γυναίκας. Για μία μοναδική στιγμή τα βλέμματά τους σφιχταγκαλιάστηκαν και δεν έλεγαν να αφήσουν το ένα το άλλο. Μετά εκείνη της γύρισε αργά την πλάτη κι έσπρωξε με κόπο τη βαριά πόρτα του θεάτρου.

Πανικός κυριέυσε τη Βαλεντίνα. Έφευγε; Δεν ήταν δυνατόν να την ξαναχάσει!

«Όχι, όχι! *Βιργινία!*» ούρλιαξε μπροστά στο σαστισμένο κοινό. Μετά γύρισε στον Λούκας σπασμωδικά. *Κάνε κάτι!* του φώναξε η ματιά της.

Εκείνος έσπευσε κοντά της θορυβημένος, αλλά ήταν πλέον αργά. Ένα μουρμουρητό ανησυχίας απλώθηκε σε όλη την αίθουσα και την επόμενη στιγμή η Βαλεντίνα είχε καταρρεύσει καταμεσής στη σκηνή μπροστά στα έκπληκτα μάτια όλων.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

*Αρχοντικό των Σγουρών, κάπου στην ελληνική ύπαιθρο
Δεκαπέντε χρόνια πριν*

Πού σε χάνει πού σε βρίσκει κανείς, πάντα με το μούτρο χωμένο σε μια παλιοφυλλάδα είσαι! Νισάφι πια!» Η Μαριάννα σήκωσε ξαφνιασμένη το κεφάλι και κοίταξε την ξαδέλφη της μέσα από τα στρογγυλά χρυσά γυαλιά της. Την ενοχλούσε πολύ όταν διέκοπταν τη μελέτη της, αλλά με την Ευτέρπη δεν έβγαζες ποτέ άκρη. Παρά τον όγκο και το στιβαρό παρουσιαστικό της, εκείνη αλαφροπατούσε σαν τη γάτα κι είχε το μόνιμο χούι να εμφανίζεται άξαφνα από το πουθενά και να σου κόβει το αίμα με την επιβλητική παρουσία της. Η Ευτέρπη ήταν εδώ και χρόνια η οικονόμος του μεγάλου αρχοντικού. Υπηρέτες και δουλικά την έτρεμαν κι εκείνη και τις ξαφνικές εφόδους της.

Μάτια στην πλάτη έπρεπε να βγάλεις για να μη σε τσακώσει όταν έκανες καμιά κουτσουκέλα!

«Είπα να μας βράσουν λίγη αλιφασκιά», της ανακοίνωσε η νεοφερμένη και κάθισε στητή στη βελούδινη πολυθρόνα απέναντί της.

Η Μαριάννα κούνησε επιδοκιμαστικά το κεφάλι.

«Τι είναι τούτο;» τη ρώτησε η Ευτέρπη δύστροπα, δείχνοντας το βιβλίο που κρατούσε.

«Κάτι που μου έδωσε η κυρία», της απάντησε αόριστα κι έστρεψε ξανά τα μάτια στις σελίδες του.

«Αμ, κάνει τίποτε άλλο και δαύτη;» Τα παχιά μαύρα φρύδια της Ευτέρπης υψώθηκαν επιτιμητικά.

Η Μαριάννα τής έριξε ένα λοξό βλέμμα, αλλά προτίμησε να μην απαντήσει. Ήταν φανερό ότι η ξαδέλφη της δεν έτρεφε ιδιαίτερη εκτίμηση στο διάβασμα και τις άλλες πνευματικές ενασχολήσεις της κυρίας Ξανθίππης.

«Ή θα γράφει αμπαρωμένη στο γραφειάκι της ή θα γρατσουνάει με τις ώρες εκείνο το όργανο του διαβόλου. Τι αντράλα, Παναγιά μου!»

Η Μαριάννα ξέσπασε σε γέλια. «Ε όχι κι όργανο του διαβόλου, καημένη! Το ξέρεις ότι στα ξένα τούτη τη μουσική την παίζουσι στις εκκλησιές;»

Το στόμα της Ευτέρπης στράβωσε από φρίκη. «Θεός φυλάξοι! Στα ξένα! Στα μέρη του Σατανά! Όχι εδώ, μ' ακούς; Έλα, Χριστέ, στον τόπο σου!» φώναξε και σταυροκοπήθηκε ξανά και ξανά. «Και για το σπιτικό της αγρόν αγοράζει», εξακολούθησε το ατέλειωτο κατηγορητήριό της. «Νοικοκυρά σου λέει ο άλλος μετά. Αμ, βάστα να μην υπήρχα εγώ σε τούτο το σπίτι. Ρημαδιό θα 'χε γενεί!» Η σιωπή της Μαριάννας, αντί να την ηρεμεί, έδειχνε να την ερεθίζει περισσότερο. «Ξεμοναχιάζεται σαν τη λεπρή κι ούτε τη νοιάζει για τα παιδιά της», συνέχισε σταυρώνοντας τα χέρια στο στήθος. «Σάμπως ο άντρας της τη θεωρεί κάποτε κάποτε; Ξεχασμένο τον έχει τον αφέντη! Αχ, άλλη γυναίκα τού έπρεπε αυτού! Άλλη!»

«Μια σαν και του λόγου σου;» Ο τόνος της Μαριάννας ήταν γλυκός και ήπιος, αλλά οι λέξεις έσκασαν σαν σκάγια στα αυτιά της Ευτέρπης.

«Πάψε τα χωρατά!» βρυχήθηκε αγριεμένη, όμως η έντονη διαμαρτυρία δεν μπόρεσε να κρύψει το πυρωμένο της πρόσωπο.

Η Μαριάννα δάγκασε τα χείλη για να μη γελάσει. Είχε κα-

ταλάβει τη μεγάλη αδυναμία της ξαδέλφης της για τον αφέντη, αλλά αυτό ήταν κάτι που εκείνη δε θα ομολογούσε ποτέ, ούτε στον ίδιο της τον εαυτό. Για την Ευτέρπη ο Λέανδρος Σγουρός ήταν ο θεός ο ίδιος, πώς να τολμήσει να σηκώσει τα μάτια της πάνω του;

Ούτε στα πιο τρελά της ονείρατα!

Βέβαια η καλλιεργημένη Μαριάννα είχε άλλη άποψη για τα αφεντικά. Εκείνος, τραχύς, αμόρφωτος και παρορμητικός σαν τη θύελλα, είχε κατορθώσει – κανείς δεν ήξερε το πώς– να πάρει γυναίκα του την Ξανθίππη του Στάμου, του άρχοντα της περιοχής. Τούτο το προξενιό δεν ήταν ταιριαστό, αυτό ήταν δα ολοφάνερο. Η εύθραυστη και γλυκομίλητη αρχόντισσα έδειχνε να τον αποφεύγει και να τον φοβάται, κι έβρισκε παρηγοριά στη μουσική, στα βιβλία και στα παιδιά της. Τέσσερα της είχε κάμει ο προκομμένος, για να τη δέσει χειροπόδαρα.

Ο Γιάννης, ο μεγαλύτερος γιος, που μόλις είχε παντρευτεί, βοηθούσε τον πατέρα του στα κτήματα, μια κι ο γερο-Στάμος πεθαίνοντας είχε αφήσει ατράνταχτη περιουσία. Η διαχείρισή της χρειαζόταν ικανά χέρια κι ο Λέανδρος βασιζόταν πολύ στο γεροδεμένο και φιλότιμο παλικάρι του.

Δεύτερος ήταν ο Σέργιος που αγαπούσε τη μελέτη και τα βιβλία. Η μάνα ξεχώριζε τούτο τον γιο κι είχε δώσει μάχη για να τον στείλει στα ξένα να σπουδάσει νομικά. Τα πόδια στη γη σαν το μουλάρι είχε στυλώσει η συνήθως υποχωρητική Ξανθίππη. Ο Λέανδρος αρχικά τσίνησε, αλλά στο τέλος υποχώρησε. Ούτως ή άλλως ποτέ του δεν είχε καταφέρει να συνεννοηθεί με τον Σέργιο. Αυτός ήταν παιδί της μάνας του!

Ας πήγαινε λοιπόν στο καλό. Τι τον ένοιαζε; Εκείνος είχε τον Γιάννη!

Τελευταία έρχονταν τα δίδυμα, η Βιργινία κι ο Θωμάς, που μόλις είχαν κλείσει τα δεκατρία. Μια κι η Βιργινία ήταν θηλυκό κι ο Θωμάς πολύ μικρός για να ασχοληθεί μαζί του ο Λέανδρος,

τα δίδυμα τον έβλεπαν σπάνια και μεγάλωναν με τη μητέρα και την οικοδιδασκάλισσά τους, τη Μαριάννα.

Ο ίδιος θεός που είχε προικίσει αφειδώς τους μεγαλύτερους γιους με τη λεπτή ομορφιά της μητέρας τους είχε λησμονήσει εντελώς τα άτυχα στερνοπούλια. Έτσι, τα δυο παιδιά ήταν δυστυχώς πιστές κόπιες του σκληρού, αλλόκοτου ανθρώπου που τα είχε σπείρει.

Εκείνη τη στιγμή η πόρτα άνοιξε κι εμφανίστηκε η υπηρετριούλα με τον δίσκο, διακόπτοντας τις σκέψεις της. Η Μαριάννα, πέραν του ότι ήταν πολυδιαβασμένη, είχε ταξιδέψει με τον πατέρα της στην Ευρώπη και τα μάτια της είχαν δει πολλά. Και η ομορφιά της Αγγελικής, της μικρής υπηρέτριας, πάντα την έκανε να σκέφτεται ότι, αν ζούσε ο Μποτιτσέλι και την αντίκριζε μπροστά του, θα κατέστρεφε τον περίφημο πίνακα της γέννησης της Αφροδίτης και θα τον ξανάφτιαχνε με εκείνη για μοντέλο του.

Τούτη η μικρή ήταν μια σπάνια φυσική καλλονή!

Τα μάτια της Ευτέρπης στένεψαν, όπως κάθε φορά που αντίκριζαν το κορίτσι. «Τι δουλειά έχεις εσύ εδώ; Πού είναι η Λενιώ;» ζήτησε να μάθει επιτακτικά.

«Είναι αργά. Δεν ήταν ντυμένη και μου ζήτησε να σας τα ανεβάσω εγώ προτού γυρίσω σπίτι».

«Άσ' τα εκεί!» μούγκρισε η οικονόμος κι έδειξε το σκαλιστό δρύινο τραπέζι.

Το κορίτσι υπάκουσε βιαστικά και στράφηκε να φύγει. Κρατούσε τα μάτια πεισματικά χαμηλωμένα στο πάτωμα και δεν τόλμησε καν να ανταποδώσει το χαμόγελο που της έστειλε η κυρία Μαριάννα, που τόσο συμπαθούσε. Την άλλη την έτρεμε. Ήταν σωστός κέρβερους!

«Στάσου! Μην το κουνήσεις ρούπι!» Κι άλλος βρυχηθμός της Ευτέρπης κι η Αγγελική κοκάλωσε.

Η Μαριάννα τη λυπήθηκε από τα βάθη της ψυχής της.

«Για κόπιασε εδώ, μικρή βρόμα!»

Η κοπελίτσα ζάρωσε, αλλά έκανε ακριβώς όπως της είπε.

«Τι μασκαριλίκια είναι τούτα δω; Εδώ είναι τίμιο σπίτι!» βρο-
ντοφώναξε η οικονόμος, γραπώνοντας βίαια μια πλούσια μπού-
κλα από τα μακριά κατακόκκινα μαλλιά του κοριτσιού, ενώ το
χοντρό της δάχτυλο έδειξε τη ροζ κορδέλα που στόλιζε την
πλούσια κόμη της.

«Αχ μη, κυρία, να ζείτε! Χάρισμα είναι από την κυρία Κατε-
ρίνα!» της εξήγησε αγκομαχώντας η μικρή.

Η Κατερίνα ήταν η καινούργια νύφη που τους είχε φέρει ο
Γιάννης στο αρχοντικό και στο άκουσμα του ονόματός της η
Ευτέρπη σκύλιασε. *Πότε πρόκαμε και την πλεύρισε το παμπό-
νηρο δουλικό;*

«Έτσι και σε ξαναπιάσω να 'χεις πάρε δώσε με τις αρχοντο-
πούλες, θα σου λιανίσω τα παιδιά! Μ' ακούς;»

Το κορίτσι κούνησε ζωηρά το κεφάλι.

«Και μη σε ξαναδώ με τούτα τα παστριλίκια πάνω σου, για-
τί θα σε στείλω πακέτο στη μάνα σου!»

Η Μαριάννα έσφιξε τα δόντια για να μην τη βρίσει. Τι ρά-
τσα ανθρώπου ήταν η Ευτέρπη; Η μάνα της μικρής ήταν από
χρόνια νεκρή!

«Τράβα να μη σε βλέπω, τσακίσου από δω», της φώναξε η
οικονόμος κι η Αγγελική όρμησε στην πόρτα χωρίς δεύτερη
κουβέντα.

«Ορίστε μας! Τα 'δες; Έκαμαν μούρη και τα δουλικά!» μουρ-
μούρισε περισσότερο στον εαυτό της παρά στη Μαριάννα η Ευ-
τέρπη.

«Μα, καλά, ντιπ πέτρα είναι η καρδιά σου; Πώς μίλησες έτσι
στο κακόμοιρο το ορφανό;» ξέσπασε εκείνη.

«Θα μιλώ καταπώς μου αρέσει. Εγώ κάνω κουμάντο σε τού-
το το σπίτι!» Η φωνή της οικονόμου έσταζε αλαζονεία και δη-
λητήριο. Ξεχνούσε η ανόητη Μαριάννα ότι κι εκείνη η Ευτέρ-

πη την είχε περιμαζέψει στο αρχοντικό, όταν κατέληξε πάμπτω-
χη κι ολομόναχη σαν την καλαμιά στον κάμπο;

Οι ξαδέλφες ήταν δυο αδελφάδων παιδιά. Όταν χάθηκε η μητέρα της Μαριάννας από τύφο, ο πατέρας της πήρε την πεντάχρονη κόρη του μαζί του στο καράβι. Ούτε που το σκέφτηκε ποτέ να την αφήσει πίσω στο χωριό. Οι ξένοι τόποι κι οι νέες παραστάσεις άνοιξαν το μυαλό της μικρής κι όταν μεγάλωσε κάμποσο, επειδή ρουφούσε τα γράμματα σαν το νεράκι, την έστειλε εσωτερική στο Αρσάκειο. Πολύ αργότερα, όταν αρρώστησε ο καπετάν Σπύρος, η Μαριάννα παράτησε τη θέση της δασκάλας που είχε βρει κι ήρθε στο χωριό για να σταθεί στο πλάι του. Ο καπετάνιος ήταν γερό σκαρί κι εκείνη απέμεινε εκεί να τον φροντίζει για πολλά χρόνια. Ο θάνατός του την άφησε μόνη κι απένταρη, και μόνο χάρη στην Ευτέρπη κατάφερε να μπει ως οικοδιδασκάλισσα στο αρχοντικό των Σγουρών.

«Κοτάω να ξεχάσω πως εσύ κάνεις κουμάντο εδώ μέσα; Αφού όλοι σε τρέμουν! Όμως γιατί προγκάς έτσι το δύστυχο το παιδί;»

«Έχε χάρη που είναι ντούρα και δουλευταρού, αλλιώς θα σου 'λεγα εγώ! Στη στιγμή θα της το 'δυνα το πασαπόρτι! Διακονιάρια να κοσεύει στους δρόμους θα τη θωρούσες ή πόρνη σαν εκείνο το έκτρωμα τη μάνα της!»

Η Μαριάννα ανοιγόκλεισε τα μάτια σοκαρισμένη. Πού την έβρισκε τόση κακία αυτή η γυναίκα;

«Μαύρη είναι η ψυχή σου, Ευτέρπη, μαύρα και τα λόγια σου! Η Ρήνη δεν ήταν πόρνη. Το μόνο της αμάρτημα ήταν η αγάπη κι όλοι εσείς οι καλοί χριστιανοί τη σταυρώσατε γι' αυτό». Η φωνή της δασκάλας ακούστηκε βροντερή, παρότι το μικρό της σώμα έτρεμε.

«Η λεγάμενη ήταν μια πομπεμένη! Άνοιξε τα πόδια της σε εκείνο τον κοκκινοτρίχη διάβολο που έφερε ο πατέρας σου από τα ξένα και γέννησε το μπάσταρδό του», μούγκρισε η Ευτέρπη κι έφτυσε τον κόρφο της. Ούτε το όνομα της Ρήνης δεν ήθελε

να προφέρει το καθωσπρέπει στόμα της, λες κι η νεκρή θα τη μόλυνε απ' τον τάφο της!

Η Μαριάννα έσφιξε τα χείλη και τις μικρές γροθιές της. Ήταν ανώφελο! Μαζί με την ξαδέλφη της όλοι οι καλοί νοικοκυραίοι είχαν καταδικάσει το κακόμοιρο το κορίτσι κι οι παγωμένες καρδιές τους την είχαν αφήσει αβοήθητη την ώρα της ανάγκης. Εύκολη βορά η μικρή Ρήνη, θυσία στον θάνατο, που τελικά στάθηκε ο μοναδικός φίλος και λυτρωτής της.

Το αίμα της στα χέρια σας, τρισκατάρατοι! σκέφτηκε για χιλιοστή φορά, ενώ δάκρυα οργής γυάλισαν στα μάτια της.

Θυμήθηκε τη μέρα που είχε γυρίσει στο χωριό, όταν την ειδοποίησαν πως ο καπετάν Σπύρος ήταν άρρωστος από μια σπάνια αρρώστια των νεύρων. Η κατάστασή του θα χειροτέρευε αργά και σταθερά και δεν υπήρχε γιατρεία. Έτσι της είχαν πει οι γιατροί. Είχε σαστίσει όταν της άνοιξε την πόρτα ο γιγαντόσωμος άγνωστος κι όχι η ψυχοκόρη της μακαρίτισσας της μάνας της, η Σταματίνα, κι είχε εντυπωσιαστεί από το αρρενωπό του πρόσωπο, την κόκκινη χαιτή και τα καταπράσινα μάτια του. Ήταν Ιρλανδός, τον έλεγαν Βαλ και ταξίδευε χρόνια με τον πατέρα της στα καράβια. Αυτός είχε φροντίσει τον ανήμπορο καπετάν Σπύρο και τελικά τον είχε φέρει πίσω στο χωριό.

Η Μαριάννα κατάλαβε γρήγορα πως ο Ιρλανδός είχε ψυχή από μάλαμα. Ο Βαλ έμεινε μαζί τους κάμποσο καιρό και γρήγορα έγιναν καλοί φίλοι, μια κι η κοπέλα ήταν η μόνη που καταλάβαινε τη γλώσσα του. Δεν πέρασε πολύς καιρός κι η καρδιά της άρχισε να χτυπά δυνατά όταν τον αντίκριζε, αλλά εκείνος ούτε που το πήρε ποτέ μυρωδιά. Πλιότερο την έβλεπε σαν τη μικρή αδελφή που δεν είχε ποτέ. Ήταν η φίλη του, η παρέα του, η εξομολόγος του και πρώτα σε εκείνη εμπιστευτηκε το μεγάλο του μυστικό. Είχε χάσει τα μυαλά του για τη Ρήνη, την κόρη της κυρα-Γερακίνας, της καντηλανάφτισσας!

Έβλεπε την κοπέλα να πηγαινοέρχεται στην πηγή καθημερινά και βαρύς έρωτας τον έκαιγε και τον τσουρούφλιζε.

Η Μαριάννα είχε πονέσει τότε ως τα μύχια της ψυχής της, όμως δεν κράτησε κακία ούτε στη Ρήνη, ούτε και στον ίδιο τον Βαλ. Τον καταλάβαινε! Ήξερε πως δε θα τη θωρούσε ποτέ ως γυναίκα. Και γιατί άλλωστε; Η ίδια ήταν μικροκαμωμένη, στεγνή σαν στέκα και το μούτρο της ήταν παντελώς αδιάφορο, ενώ η δεκαπεντάχρονη Ρήνη ήταν όμορφη, γλυκιά κι αθώα σαν άγγελος. Η λυγρή κορμοστασιά της, τα ελαφίσια μάτια και τα γλυκά χείλη της τραβούσαν σαν μαγνήτης τα αρσενικά.

Τις καλοκαιρινές νυχτιές που ο καπετάν Σπύρος ησύχαζε στο στρώμα, ο Βαλ εξομολογιόταν σ' εκείνη όλο τον σεβντά της ερωτευμένης καρδιάς του, καπνίζοντας στην αυλή του σπιτιού τους. Έφευγε μόνο όταν τον έδιωχνε η Σταματίνα.

«Τέτοια ώρα στο ξένο σπίτι! Κι έχουμε κι ανύπαντρο κορίτσι. Τι θα πει ο κοσμάκης, βρε κοκκινομούρη;» του αγρίευε κι εκείνος της χαμογελούσε καλοκάγαθα.

Κατεβάζοντας το εκλεκτό τσίπουρο του καπετάν Σπύρου σαν νερό, εξιστορούσε στη Μαριάννα τις μυστικές συναντήσεις του με τη Ρήνη στη σπηλιά του βράχου και τη γλύκα των φιλιών τους. Γελούσε μόνος του όταν θυμόταν την προσπάθειά τους να συνεννοηθούν, μια καιμίλαγαν διαφορετικές γλώσσες, αλλά στο τέλος τα κατάφερναν! Η γλώσσα της αγάπης ξεπερνούσε όλα τα εμπόδια! Η Ρήνη τον αγαπούσε κι εκείνη, κι ο τρελός Ιρλανδός είχε μεθύσει από έρωτα κι ευτυχία.

Κάποια στιγμή ο Βαλ το αποφάσισε. Πήγε να βρει τη μάνα της και της ζήτησε να οδηγήσει τη Ρήνη στην εκκλησιά. Ολάκερο το χωριό τούς άκουσε εκείνη τη μέρα, καθώς η στρυφνή γριά τον πέταξε έξω από το σπίτι της. Ούτε να σκεφτεί η Γερακίνα να δώσει την κόρη της σ' εκείνο τον κοκκινοτρίχη αλητάμπουρα, που δεν ήξερε πούθε κρατούσε η σκούφια του. Όχι! Το

κορίτσι της θα το 'παιρνε κάποιος φορτωμένος από το χωριό για να τις ξελασπώσει! Έτσι τα 'χε μελετημένα η γριά.

Τσίνησε ο Βαλ με την άρνησή της, τσίνησε κι η Ρήνη που τον αγαπούσε και το πράμα αγρίεψε. Η Γερακίνα είχε τις πλάτες όλων των νοικοκυραίων, ενώ ο Ιρλανδός ήταν μόνος του. Αμπάρωσαν τη Ρήνη στο σπίτι και κάποια στιγμή ο Βαλ αναγκάστηκε να φύγει νύχτα για να γλιτώσει το λιντσάρισμα των χωρικών.

Από τότε η Μαριάννα έχασε τα ίχνη του. Η ίδια, που δεν περιμένε ποτέ τέτοιες καταγιστικές εξελίξεις, δεν είχε φροντίσει να μάθει περισσότερα πράγματα για την πατρίδα του Βαλ ή την οικογένειά του, κι ο καπετάν Σπύρος δεν ήταν σε θέση να τους πει περισσότερα.

Ο Ιρλανδός εξαφανίστηκε διωγμένος, η Ρήνη έσκασε στο κλάμα κι η Γερακίνα ένιωσε δικαιωμένη κατά το θέλημα και τον νόμο του Θεού. Όμως ο διάβολος είχε ήδη χώσει την ουρά του σε τούτη την ιστορία, φροντίζοντας να μαγαρίσει το άσπιλο όνομα της γριάς. Το κορίτσι ήταν γκαστρωμένο από τον κοκκινοτρίχη. Έφριξε το χωριό, έφριξε κι η Γερακίνα που όλοι άρχισαν να τη δείχνουν με το δάχτυλο και μίσησε με όλη τη δύναμη της ψυχής της τη Ρήνη και το αγέννητο μωρό της. Κράτησε κλειδωμένη την κοπέλα στην κάμαρή της και τους εννέα μήνες της γαστριάς και δεν ειδοποίησε κανέναν όταν ξεκίνησαν οι πόνοι της γέννας. Μόνο διπλομαντάλωσε την πόρτα της, πήρε τους δρόμους κι άργησε πολύ να ξαναγυρίσει. Προσευχόταν να βρει νεκρή τη μάνα, μαζί και το παιδί. Έτσι θα ξέπλενε η ξεπορτισμένη η κόρη της τις βρομιές της!

Η Μαριάννα έκλεισε σφιχτά τα μάτια στη σκέψη του μαρτυρίου της Ρήνης. Την άκουσαν οι γειτόνισσες να χαλά τον κόσμο με τα ουρλιαχτά της κι αποφάσισαν να σπάσουν την πόρτα. Όταν μπήκαν μέσα η Ρήνη ψυχορραγούσε πάνω σε ένα στρώμα πνιγμένο στο αίμα. Μια στιγμή πρόλαβε να κρατήσει

και να αποθέσει ένα αδύναμο φιλί στα κόκκινα μαλλάκια της νεογέννητης κόρης της. Αμέσως μετά ξεψύχησε.

Το μωρό ήταν γερό κι ήρεμο και με τα χρόνια εξελίχθηκε σε ένα πανέμορφο κοριτσάκι. Η Μαριάννα προσπάθησε αρκετές φορές να δει το παιδί, αλλά η γριά Γερακίνα πάντα την έδιωχνε κακήν κακώς. Προφανώς θεωρούσε εκείνη και τον καπετάν Σπύρο υπεύθυνους για την παρουσία του κοκκινοτρίχη στον τόπο τους. Στην ουσία η μικρή Αγγελική μεγάλωνε μόνη της, χωρίς το χάδι κανενός. Όσο ήταν μωρό, την τάζαν κάποιες πονόψυχες γειτόνισσες, διότι ήταν κοινό μυστικό πως η Γερακίνα άφηνε το δύστυχο παιδί να λιμοκτονεί και να γανιάζει στο κλάμα. Το ήθελε νεκρό και μόνο ο φόβος της θεικής τιμωρίας την εμπόδιζε να το πνίξει στην κούνια του το άμοιρο το ορφανό.

As πήγαινε μόνο του το διαβολόπιασμα. Δε θα 'παιρνε το κρίμα του στον λαϊμό της. Α, όχι, εκείνη ήταν γυναίκα του Θεού!

Μεγαλώνοντας η Αγγελική ξεκίνησε να φροντίζει η ίδια τον εαυτό της κι εδώ και τρία χρόνια –με το που πάτησε τα δώδεκα– η βάβω της την έστειλε δούλα στο αρχοντικό των Σγουρών.

Η Μαριάννα είχε ενθουσιαστεί με την άφιξή της κι είχε αποφασίσει να βοηθήσει με κάθε τρόπο τη γλυκιά μικρούλα.

Την κόρη του Βαλ!

Μόνο που όλα τα 'κανε στα κρυφά. Δεν ήθελε να αγριευτεί η ζηλιάρα και πικρόχολη ξαδέλφη της και να βάλει στο μάτι το ορφανό. Αλλά ούτε κι αυτό το απέφυγε τελικά. Η οικονόμος του σπιτιού δεν έχανε την ευκαιρία να ξυλοφορτώνει, να βρίζει και να κακομιλά στη μικρή.

«Αμ, καλά το λένε πως το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει. Δεν την είδες τώρα την αδιάντροπη; Όλο λούσο και ιδέα! Στολίσματα στην κεφαλή, μαυράδι στα μάτια και το τσίνορο βαμμένο», της την κατηγορήσε συνωμοτικά η Ευτέρπη σε μια προσπάθεια να την επηρεάσει κι εκείνη. Η Μαριάννα ήταν ο μόνος

δικός της άνθρωπος και δεν ήθελε να τα έχει χαλασμένα μαζί της, ούτε να τη μοιράζεται!

Όχι με τη δούλα! Έννοια σου και την Αγγελική θα την τακτοποιούσε αργότερα.

Η Μαριάννα δεν της απάντησε. Κορδέλες φορούσαν στα μαλλιά τους όλα τα κοριτσόπουλα – η Κατερίνα, η Βιργινία, ακόμα κι οι υπηρέτριες. Γιατί έπρεπε να την πληρώσει λοιπόν μόνο η Αγγελική; Και τα μάτια του κοριτσιού δεν ήταν μπογιατισμένα, απλώς προικισμένα από τον Πλάστη και πανέμορφα.

Η Ευτέρπη την είδε να σιωπά και κούνησε το κεφάλι. «Εντάξει, δε θα μαλώσω μαζί σου για δαύτη, βρε ξαδέλφη!» μουρμούρισε διαλλακτικά. «Θα την πιούμε τούτη την αλιφασκιά;»

«Να την πιούμε», απάντησε αφηρημένα η Μαριάννα, κοιτώντας έξω από το παράθυρο. Το κορίτσι ξεμάκραινε από το αρχοντικό, παίρνοντας το μονοπάτι που οδηγούσε πιο γρήγορα στο χωριό.

Ο Θεός να την προστάτευε στον δρόμο της!

Μερικούς μήνες μετά

Η Αγγελική πήρε το πλαϊνό μονοπάτι του δάσους, εκείνο που οδηγούσε στο Ξέφωτο των Πουλιών, κοιτώντας φοβισμένη τριγύρω. Ο ήλιος έγερνε σιγά σιγά στη δύση του, γεμίζοντας τα κενά ανάμεσα στα φυλλώματα των δέντρων με βαθιά καταπόρφυρα χρώματα. Η φύση έπαιρνε να ησυχάζει από τον ξέφρενο χορό της μαγιάτικης μέρας και το μυρωμένο τοπίο την υποδεχόταν μαγικό, όμως το κορίτσι δεν μπορούσε να αγνοήσει το σφίξιμο που ένιωθε στην ψυχή του.

Παναγιά μου, κράτα μακριά μου το κακό! επαναλάμβανε μέσα της ξανά και ξανά, σε μια προσπάθεια να ξορκίσει τον δαίμονα μακριά της, ενώ πάσχιζε να φτάσει στο σπίτι της Γερακίνας μια ώρα αρχύτερα.

Κυριακή απόγευμα και στο αρχοντικό είχαν τελειώσει εδώ και κάμποση ώρα το μεσημεριανό φαγητό. Στο τραπέζι, πέρα από την οικογένεια, ήταν καθισμένοι και φίλοι του αφέντη, αρχοντες από τα γύρω κτήματα, που τον συντρόφευαν στις οινοποσίες και στο κυνήγι.

Η Αγγελική βοηθούσε τη Λενιώ, τη μεγαλύτερη υπηρέτρια, στο σερβίρισμα, υπό το άγρυπνο βλέμμα της Ευτέρπης που παρακολούθουσε τα πάντα σαν το γεράκι.

Τα δίδυμα είχαν τελειώσει το φαγητό τους εδώ και ώρα κι

έπαιζαν στην αυλή, ενώ στο τραπέζι η εύθραυστη αρχόντισσα, ο αμήχανος Γιάννης κι η ντροπαλή Κατερίνα υπέμεναν τα χοντρά αστεία των αντρών που μπερδευαν ήδη τα λόγια τους, χάρη στο κρασί που έρεε άφθονο. Κάποιοι από τους καλεσμένους λόγγευαν με κουβέντες και με βλέμματα τη ζωηρή τσουπωτή Λενιώ που χαχάνιζε διαρκώς, αλλά και τη μικρή ομορφούλα που είχε κοντά της να τη βοηθά. Αντίθετα με τη μεγαλύτερη υπηρέτρια που έδειχνε να το απολαμβάνει, η Αγγελική στεκόταν όλη την ώρα κρυμμένη πίσω της, κρατώντας και την ανάσα της ακόμα, σε μια απέλπιδα προσπάθεια να γίνει αόρατη στα μάτια τους.

Η λεπτή φιγούρα της Ξανθίππης, που ερχόταν σε κραυγάλεα αντίθεση με τον επιβλητικό όγκο του Λέανδρου δίπλα της, τράβηξε την προσοχή του κοριτσιού. Η γυναίκα δεν είχε βγάλει άχνα από την ώρα που κάθισαν στο τραπέζι. Τα μάγουλά της ήταν κόκκινα, λες και τη βασάνιζαν οι θέρμες, τα χείλη της σφιγμένα και το βλέμμα της χανόταν στο πουθενά!

Ξένο σώμα ήταν σε τούτη τη μάζωξη η κυρά του αρχοντικού κι η Αγγελική δεν την κάκιζε γι' αυτό. Πλασμένη από άλλη στόφα, ανάλαφρη κι άπιαστη σαν νεράιδα, τη βάραιναν τα λόγια των άξεστων αρσενικών με τις βαριές ανάσες και τα γλιτσιασμένα βλέμματα. Η γυναίκα σήκωσε το κεφάλι κι οι ματιές τους συναντήθηκαν. Στο πρόσωπό της ζωγραφιζόταν όλη η θλίψη του φυλακισμένου ζώου που δεν μπορεί να ξεφύγει από τον δυνάστη του κι η απόγνωσή της τάραξε συθέμελα τη μικρή υπηρέτρια.

Ήξερε στο πετσί της πώς ένιωθε η κυρά! Σάμπως κι η ίδια δεν υπέφερε από τις ελεεινές ορέξεις του ίδιου δυνάστη;

Ένωθε τα σκοτεινά μάτια του όλη την ώρα καρφωμένα με λαιμαργία πάνω της. Η λάσπη τους τη λέρωνε! Η Λενιώ, που έβλεπε τι γινόταν, κόντευε να σκάσει από το κακό της κι η Αγγελική ήξερε το γιατί. Είχε καταλάβει πως με τη Λενιώ κατασίγαζε εκείνος τα στρεβλά του πάθη, προτού πατήσει η ίδια στο αρχοντικό.

Με τη Λενιώ, που τον καλοδεχόταν στην αγκαλιά της και χόρταινε πρόθυμα την κάψα του με τη χοντροκομμένη χωριάτικη ομορφιά της. Όμως ο Λέανδρος είχε το ένστικτο του κυνηγού και το θεριό μέσα του είχε παθιαστεί με τη μικρή κοκκινομάλλα ελαφίνα, που τον αρνιόταν μετά βδελυγμίας. Εξαιτίας αυτής, που έτρεχε για να γλιτώσει από τη λυσσασμένη ορμή του, είχε ξεχάσει εντελώς την προηγούμενη ερωμένη του.

Ολάκερος χάρισμά σου, κουτογύναικο! σκέφτηκε η Αγγελική αηδιασμένη.

Τα λασπερά μάτια συνέχισαν να τη μολύνουν με τη θολή λαγνεία τους κι όταν η Ξανθίπη με το νεαρό ζεύγος σηκώθηκαν από το τραπέζι, εκείνος ψιθύρισε κάτι στο πρόθυμο αυτή της Ευτέρπης. Αμέσως μετά η οικονόμος την έστειλε σπίτι της.

«Εσύ! Σύρε στη βάβω σου! Φτάνει για σήμερα, αύριο πάλι», της είπε σπρώχνοντάς την κι έκλεισε πίσω της την πόρτα χωρίς δεύτερη κουβέντα.

Κανονικά η Αγγελική θα έπρεπε να είναι ευχαριστημένη που γλίτωνε τη φασαρία και το σήκωμα του τραπεζιού, αλλά το σφυροκόπημα στο στήθος της δεν την άφηνε να χαρεί την όμορφη μέρα. Η Ευτέρπη δεν την έστειλε σπίτι από καλοσύνη, ποτέ της δεν ήταν τόσο νοιαστική.

Ο φόβος που τη συντρόφευε μόνιμα τους τελευταίους μήνες δάγκωσε και τώρα την καρδιά της. Πόσο διαφορετικά ήταν όταν είχε πρωτομπεί στη δούλεψη των Σγουρών! Τότε πετούσε απ' τη χαρά της. Το αρχοντικό ήταν το πιο όμορφο σπίτι που είχε δει στη ζωή της κι οι αφεντάδες ήταν καλοντυμένοι και καθαροί, βγαλμένοι λες από τα παραμύθια. Όλοι τους ήταν καλοί μαζί της – η κυρία Ξανθίπη, ο Γιάννης, η Κατερίνα, ακόμα κι αυτά τα δίδυμα. Ο Λέανδρος Σγουρός απλώς αγνοούσε την ύπαρξή της. Τον πολυάσχολο αφέντη δεν τον ενδιέφερε κάτι τόσο ασήμαντο όπως η παρουσία ακόμα ενός δουλικού στο αρχοντικό. Τον άλλο γιο, τον Σέργιο, δεν τον είχε αντικρίσει παρά μόνο φευγα-

λέα, εκείνη τη μία και μοναδική φορά που είχε έρθει να δει τη μάνα του από τα ξένα. Έλειπε διαρκώς κι όλοι έλεγαν πως ήταν πολύ έξυπνος κι ότι το όνειρο της αρχόντισσας Ξανθίππης ήταν να τον δει αξιοσέβαστο δικαστή να αποφασίζει για το σωστό και το δίκαιο.

Βέβαια η Ευτέρπη κι η Λενιώ τής έκαναν το βίο αβίωτο, αλλά η παρουσία της κυρίας Μαριάννας ήταν η μεγαλύτερη ευλογία, που την αποζημίωνε και με το παραπάνω για δαύτες.

Η οικοδιδασκάλισσα την είχε πάρει υπό την προστασία της από την πρώτη στιγμή κι η μικρή Αγγελική την είχε λατρέψει. Στη σύντομη και στερημένη από αγάπη ζωή της ήταν ο πρώτος άνθρωπος που της άνοιξε τη ζεστή αγκαλιά της. Κανείς άλλος ως τα τότε δεν την είχε αγγίξει παρά για να την πληγώσει κι ήταν η πρώτη φορά που το κορίτσι συνειδητοποιούσε ότι ένα άγγιγμα μπορούσε να σημαίνει κι αγάπη, όχι μόνο πόνο.

Μαθαίνοντας ότι η Μαριάννα γνώριζε τον Βαλ, την έβαζε να της λέει ξανά και ξανά την ιστορία του. Εκείνη το έκανε πρόθυμα, ενώ η μικρή ρουφούσε την κάθε λέξη της. Κανείς άλλος ως τα τώρα δεν είχε δεχτεί να της μιλήσει για τον πατέρα της κι έτσι το άμοιρο το ορφανό είχε μαύρα μεσάνυχτα σε ό,τι αφορούσε τον γιγαντώσωμο Ιρλανδό. Το μόνο που άκουγε διαρκώς ήταν οι βρισιές της γριάς Γερακίνας για τον κοκκινοτρίχη δαίμονα.

«Κι ήταν καλός...» ρωτούσε τη Μαριάννα διστακτικά.

«Καλός και παράκαλος, κοριτσάκι μου!»

«Ναι, αλλά την παράτησε τη μάνα μου...»

«Εκείνος την αγαπούσε τη Ρήνη, Αγγελικούλα! Ζήτησε να την κάμει γυναίκα του, αλλά τον έδιωξαν νύχτα από το χωριό! Ήταν βλέπεις ξένος, γι' αυτό».

«Πάει να πει πως δεν την παράτησε, ε;» συμπέραινε η μικρή σκεφτική.

«Ούτε να το ξαναπείς!» τη διαβεβαίωνε η μεγαλύτερη γυναίκα.

«Θα πάω να τον βρω», της δήλωσε κάποια στιγμή αποφασιστικά.

Μάταια η Μαριάννα τής εξηγούσε ότι δεν ήξεραν ούτε το σπίτι του, ούτε τη φαμίλια του, ούτε καν ολάκερο το όνομά του. «Η Ιρλανδία είναι πολύ μακριά κι είναι χώρα μεγάλη. Πού θα τον βρεις;»

«Θα ταξιδέψω! Θα ρωτήσω εδώ κι εκεί!» είπε το κορίτσι πειστωμένο. Η φλόγα στα καταπράσινα μάτια της την έκανε ακόμα πιο όμορφη.

«Και τι θα τρως;» ρώτησε εύλογα η Μαριάννα, προσπαθώντας να τη φέρει στα συγκαλά της.

«Θα ταξιδεύω και θα δουλεύω. Κάτι θα βρω να κάνω».

«Κι είναι αυτή ζωή για ένα κορίτσι; Σιγά μην μπεις και στα μπουλούκια!» γέλασε η δασκάλα.

«Τι είναι τα μπουλούκια;»

Η Μαριάννα τής είπε τα πάντα για τους περιοδεύοντες θιάσους, τη ζωή των θεατρίνων και τις δυσκολίες της. Δεν της έκρυψε τίποτα, όμως η μικρή είχε κατενθουσιαστεί.

«Και τι με μέλει εμένα για τις στενοχώριες; Σάμπως εύκολα τα 'χα όλα ως τα τώρα; Πάει και τελείωσε! Θα γίνω θεατρίνα!»

«Αγγελική, τα μπουλούκια δεν πάνε ως την Ιρλανδία! Είναι μακριά», προσπάθησε να τη λογικέψει η Μαριάννα.

«Ω, θα τους πείσω εγώ! Αφού είπες ότι πάνε κι ως την Αίγυπτο. Εκεί κοντά είναι, θαρρείς;»

«Άλλο εκεί! Εκεί υπάρχουν Ρωμιοί. Τέλος πάντων, πείσε τους εσύ και βλέπουμε...» γέλασε η δασκάλα κι η συζήτηση έμεινε εκεί.

Ο σπόρος όμως είχε φυτευτεί στο μυαλό του κοριτσιού. Αφού υπήρχε τρόπος να ταξιδεύει και παράλληλα να κερδίζει το ψωμί της, οι ελπίδες της είχαν θεριέψει.

Έτσι θα έβρισκε τον Βαλ, αυτό μόνο είχε σημασία!

Μετά τη ρωτούσε για τους θεατρίνους της Αθήνας κι η Μα-

ριάννα, που αγαπούσε πολύ την τέχνη και τα θεάματα, τηςμίλαγε με τις ώρες για αυτό το ιδιαίτερο σινάφι και τη ζωή του. Της περιέγραφε όμορφες παραστάσεις και βραδιές στα θέατρα και ιδίως στο πιο αγαπημένο της, το Μέγα Θέατρο των Ελλήνων, που ήταν και το καλύτερο από όλα. Σκοτώνονταν οι θεατρίνες για να παίξουν στον θίασο του Αλέξανδρου Μεταλλινού, μια κι ήταν για εκείνες η μεγαλύτερη τιμή και καταξίωση! Κατόπιν της ζωγράφιζε με τα πιο ζωντανά χρώματα τη μαγική πόλη με τους καλοντυμένους ανθρώπους, την κοσμική ζωή και τις βεγγέρες της.

Την Αθήνα!

Όλα τα άκουγε η Αγγελική. Όλα κι ονειρευόταν! Μία των ημερών θα 'δινε ο Θεός και θα πήγαινε κι εκείνη στην Αθήνα. Τότε θα έβλεπε από κοντά όλα τούτα τα θαύματα που της περιέγραφε η δασκάλα. Θα 'βαζε τα δυνατά της, θα γινόταν σπουδαία θεατρίνα και θα έπαιζε κι εκείνη στο Μέγα Θέατρο των Ελλήνων!

Οι περιγραφές της Μαριάννας βρήκαν πρόσφορο έδαφος και το κορίτσι άρχισε να παρατηρεί και να αντιγράφει τους ανθρώπους γύρω της. Πώς θα γινόταν σωστή θεατρίνα χωρίς πρόβα; Έτσι λοιπόν, στιγμές στιγμές γινόταν ολόσωστη η κυρία Ξανθίππη με τα χέρια της στωικά αφημένα στην ποδιά της, ενώ τα μάτια της άδειαζαν στενοχωρημένα. Άλλοτε πάλι μελετούσε τις ευγενικές κινήσεις της Μαριάννας και καμωνόταν ότι έγερνε στο πλάι το κεφάλι και στήριζε καλύτερα τα φανταστικά χρυσά γυαλιά της στη μύτη της. Σπανιότερα την παρέσερνε η τραχύτητα της αγριωπής Ευτέρπης και μια στρυφνή ρυτίδα χαρασσόταν ανάμεσα στα γραμμένα κόκκινα φρύδια της.

Ω, είναι τόσο εύκολο! σκεφτόταν, πετώντας από χαρά. Πράγματι από ένστικτο αφηρόταν εντελώς κι έμπαινε στο πετσί αυτών των γυναικών. Τρύπωνε στο μυαλό τους, ερευνούσε την ψυχή τους κι άφηνε την καρδιά της να χτυπήσει στον δικό τους

ρυθμό. Έτσι, αφού τις κατανοούσε απόλυτα, τις αντέγραφε με επιτυχία.

Κάπως έτσι πέρασαν τα τρία πρώτα χρόνια στο αρχοντικό. Η Αγγελική ένιωθε ευτυχισμένη για πρώτη φορά στη ζωή της. Χάρη στην απομάκρυνσή της από τη γριά Γερακίνα, που μόνο μίσος την είχε ταΐσει, και στην αγάπη της Μαριάννας είχε ανθίσει. Είχε ψηλώσει πολύ, η μέση της είχε λεπτύνει, η λεκάνη της είχε στρογγυλέψει και στο άλλοτε παιδικό κορμάκι της είχαν πεταχτεί δυο στηθάκια σφιχτά και ζουμερά σαν μηλαράκια. Οι μακριές μπούκλες της έμοιαζαν με κατακκόκινο καταρράχτη που έφτανε ως τη μέση της, ενώ τα χείλη της ήταν απaráλλαχτα σαν γλυκό κόκκινο φρούτο που σε προκαλούσε να το δαγκώσεις. Το πιο όμορφο χαρακτηριστικό της όμως ήταν τα σμαραγδένια μάτια της με τις πυκνές βλεφαρίδες που έλαμπαν όταν ήταν χαρούμενη και σκόρπιζαν αιχμηρές μεταλλικές λάμπεις όταν κάτι τη θύμωνε.

Στο κορίτσι είχαν αποτυπωθεί με τον καλύτερο τρόπο η ιδιαίτερη ομορφιά της Ρήνης και τα ασυνήθιστα χρώματα του Βαλ, και το αποτέλεσμα ήταν μοναδικό. Μια καλλονή σπάνια κι εξωτική που προκαλούσε τη ζήλια των γυναικών και ξεσήκωνε τον πόθο των αντρών.

Όμως η Αγγελική πλήρωσε για τούτη την ομορφιά. Κι ενώ μέχρι τότε ο αφέντης του σπιτιού αγνοούσε την ύπαρξή της, έφτασε εκείνη η καταραμένη μέρα που τα φιδίσια μάτια του, τα καμωμένα από λάσπη και σκοτάδι, καρφώθηκαν πάνω της πεινασμένα. Έτσι ξεκίνησε το μαρτύριό της και σκοτείνιασε ο όμορφος κόσμος της. Άρχισε να εμφανίζεται παντού μπροστά της και να παρακολουθεί την κάθε της κίνηση. Το κορίτσι, άμαθο σ' αυτά, κοκκίνιζε σαν παπαρούνα και κατέβαζε το βλέμμα στη γη. Τον απέφευγε σαν τον διάβολο και μόλις τον έβλεπε να 'ρχεται κοντά, το έβαζε στα πόδια σαν λαγός, όμως αυτό φαινόταν να τον ερεθίζει ακόμα περισσότερο.

Ένα απόβραδο που επέστρεφε στο σπίτι της Γερακίνας από

το αρχοντικό εκείνος την κυνήγησε για πρώτη φορά με το λόγο του. Το κορίτσι από ένστικτο κατάλαβε τις προθέσεις του κι έτρεξε να γλιτώσει. Έτρεξε σαν τον άνεμο, με όλη τη δύναμη των λεπτών της ποδιών, αλλά δεν κατάφερε να ξεφύγει από τον έμπειρο Κυνηγό. Εκείνος την έπιασε, όπως όλα τα θηράματα που είχε κυνηγήσει ως τα τώρα, και τραυμάτισε την ψυχή, την καρδιά και το κορμί της. Την είχε αφήσει γυμνή και μισολιπόθυμη στο δάσος κι η Αγγελική, όταν συνήλθε, τράβηξε τρεκλίζοντας στο σπίτι της Γερακίνας.

Καμιά βοήθεια δεν πήρε από τη γυναίκα αυτή που ήταν αίμα της. Όταν η γριά αντίκρισε τα ξεσκισμένα ρούχα και τα αίματα στα πόδια του κοριτσιού που έτρεμε, σταύρωσε τα χέρια στο στήθος και κούνησε το κεφάλι. Μετά την πλησίασε και την έφτυσε με σιχασιά στο πρόσωπο. «Πόρνης γενιά! Ίδια η μάνα σου!» της είπε και της γύρισε την πλάτη.

Στο αρχοντικό η Μαριάννα τρόμαξε όταν είδε τις μελανιές και τα χτυπήματα της μικρής εκείνη την πρώτη φορά αλλά και τις επόμενες που ακολούθησαν. «Έπεσα», της απαντούσε κάθε φορά η Αγγελική με το βλέμμα κατεβασμένο στο πάτωμα, αλλά η δασκάλα δεν την πίστευε. Έτσι όπως δεν της έπαιρνε κουβέντα, είχε καταλήξει πως για όλα τούτα έφταιγε η Γερακίνα.

Η άκαρδη γριά καταχέριαζε το κορίτσι!

Βράζοντας από θυμό είχε κατέβει στο χωριό, την είχε βρει κι είχαν γίνει μαλλιοκούβαρα. Από τότε η κατάσταση της μικρής βελτιώθηκε αισθητά, όμως όχι για τον λόγο που πίστευε η Μαριάννα. Ο Λέανδρος Σγουρός, μαθαίνοντας την παρέμβαση της δασκάλας, αποφάσισε να επιτίθεται στο θήραμά του με διαφορετική τεχνική και να το πληγώνει περισσότερο εσωτερικά παρά εξωτερικά. Ακόμα κι αυτό ερέθισε τον διεστραμμένο Κυνηγό κι έκανε το θύμα του πιο γοητευτικό στα μάτια του.

Τούτος ο εφιάλτης, που εξακολουθούσε μήνες τώρα, είχε στοιχειώσει τη δύστυχη Αγγελική. Ο πόνος κι η φρίκη είχαν

εξωθήσει την τρυφερή ψυχή της στα άκρα, ενώ ο νους της διέσχιζε όλο και πιο συχνά εκείνο το λεπτό όριο που χώριζε τη λογική από την τρέλα. Έχανε τα μυαλά της, το ήξερε, αλλά το 'χε πάρει απόφαση πια. Προτιμούσε να σκοτωθεί, παρά να αφήσει τον δαίμονα να τρέξει ξανά στο κατόπι της!

Αυτό το δειλινό είχε πάρει το σύντομο μονοπάτι, προσπαθώντας να διασχίσει γρήγορα το δάσος και να φτάσει στο χωριό. Τουλάχιστον εκεί ήταν ασφαλής από δαύτον! Στη δεξιά πλευρά του στενού δρόμου υπήρχε ένα φυσικό τείχος από πυκνά φουντωτά πεύκα, ενώ στην αριστερή έχασκε ο φοβερός γκρεμός. Οι περισσότεροι απέφευγαν το επικίνδυνο μονοπάτι, όμως την Αγγελική ποτέ δεν την τρώμαζαν τα ύψη. Μάλιστα τον τελευταίο καιρό στεκόταν συχνά και χάζευε σαν υπνωτισμένη τα κοφτερά κατσαύρα που έχασκαν απειλητικά στο τέρμα του σκοτεινού βαράθρου. Η απόγνωση την έκανε να σκέφτεται τον γκρεμό ως λύτρωση από το θηρίο που τη βασάνιζε.

Να, έτσι θα δώσω μια να γλιτώσω! Κάλλιο νεκρή, παρά ατιμασμένη, συλλογιόταν.

Το ποδοβολητό του αλόγου που ακούστηκε από μακριά ήταν το σήμα για να αρχίσει πάλι η καρδιά της να κλοτσάει άγρια στο στήθος της.

Όχι! Όχι πάλι, Θεέ μου!

Η φρίκη παρέλυσε κάθε σκέψη της. Στάθηκε εκεί παγωμένη κι ανήμπορη να κάνει έστω κι ένα βήμα. Μόνο η εικόνα του μαύρου αλόγου που την πλησίαζε από μακριά μέσα σε ένα σύννεφο σκόνης την ώθησε να ξυπνήσει τελικά από τον βαθύ της λήθαργο. Πήρε βαθιά ανάσα κι όλες οι αισθήσεις της μπήκαν σε επιφυλακή.

Το θήραμα έπρεπε να παλέψει για τη ζωή του!

Άρχισε να τρέχει στο μονοπάτι, αδιαφορώντας για τις αιχμηρές πέτρες που πλήγιαζαν τα πόδια της.

«Φύγε, δαίμονα! Φύγε μακριά μου!» κραύγασε δυνατά και συ-

νέχισε να τρέχει, ενώ το άλογο την είχε πλησιάσει πλέον σε απόσταση αναπνοής. Μα δεν είδε τη μεγάλη πέτρα μπρος της και βρέθηκε πεσμένη μπρούμυτα τη στιγμή που άλογο και αναβάτης σταμάτησαν δίπλα της. «Αν με αγγίξεις, θα πέσω στον γκρεμό! Το 'χω αποφασισμένο, θα σκοτωθώ, σου λέω!» Έχοντας χάσει κάθε ίχνος λογικής προσπάθησε να συρθεί στην άκρη του βαράθρου μπουσουλώντας και ουρλιάζοντας σαν το αγρίμι.

Ο Γιάννης Σγουρός ξεπέζεψε θορυβημένος, βλέποντας τη μικρή υπηρέτρια σε κακά χάλια. Τι είχε πάθει τούτη;

«Αγγελική, τρελάθηκες; Σήκω πάνω!» της είπε μαλακά σε μια προσπάθεια να την κατευνάσει. Η μικρή ήταν εκτός εαυτού και πολύ κοντά στον γκρεμό!

«Δε θα με ξαναγγίξεις. Κάλλιο να τσακιστώ στα βράχια!» συνέχισε να φωνάζει το δύστυχο κορίτσι.

Ο Γιάννης, που ήταν καμωμένος από καλή πάστα, κοντοστάθηκε έκπληκτος. «Ούτε που σκέφτηκα να σε αγγίξω ποτέ μου. Μη σκιαζεσαι, καημένη!»

Εκείνη γύρισε και τον κοίταξε με βλέμμα αγριεμένου ζώου, ενώ ο νέος συνέχισε να της μιλά αργά και καθησυχαστικά. Η ζεστή χροιά της φωνής του και τα γλυκά του λόγια έκαναν το μυαλό της να ξεθολώσει.

Είχε κάμει λάθος. Τούτος δεν ήταν ο δαίμονας!

Η ανακούφισή της ήταν απίστευτη. Ο φόβος, που στραγγάλιζε σαν βρόχος την ψυχή της, λύθηκε και το κορίτσι κατέρρευσε στην άκρη του γκρεμού. Κουλουριάστηκε σαν το έμβρυο κι έμεινε εκεί να κλαίει με σπαρακτικούς λυγμούς.

Πόνεσε η ψυχή του παλικαριού. Τι είχε τρομάξει τόσο τούτη τη δύστυχη μικρούλα;

Γονάτισε δίπλα της και της χάιδεψε διστακτικά τα μαλλιά. Μετά την έγειρε απαλά στην αγκαλιά του και την κράτησε έτσι για αρκετή ώρα ώσπου να ξεθυμάνει. Κάποια στιγμή καταλάγιασαν οι λυγμοί της και το κορίτσι έμεινε εκεί, χωμένο στα γερά του

μπράτσα, να ρουφά τη σιγουριά της δυνατής του παρουσίας.
«Συμπάθα με, αφέντη», του είπε αγνά, μόλις ξαναβρήκε τη φωνή της.

«Σύχασες τώρα;» τη ρώτησε εκείνος με γνήσιο ενδιαφέρον.
Η κοπελίτσα κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Βγήκα έξω να ψάξω τα παιδιά. Έχουν εξαφανιστεί κι η μάνα μου κάθετα σε αναμμένα κάρβουνα», την πληροφόρησε χαμογελαστός.

Η Αγγελική ήξερε πως δεν ήταν να ανησυχεί κανείς. Στα δίδυμα άρεσε πολύ το Ξέφωτο των Πουλιών. Συχνά πυκνά το έσκαγαν και τελικά τα έβρισκαν εκεί, προς μεγάλη δυσaráσκεια της αρχόντισσας Ξανθίπης.

«Μήπως τα είδες καθόλου;»

Το κορίτσι κούνησε αρνητικά το κεφάλι. Τι καλός που ήταν ο κύριος Γιάννης! Φρόντιζε τη μάνα του κι ήταν για τα αδέρφια του πατέρα, ενώ ο άλλος, ο πραγματικός, αδιαφορούσε εντελώς αν ήταν ζωντανά ή νεκρά.

«Όμως, έλα, πες μου, εσύ τι σκιάχτηκες κι έκανες έτσι; Σε πείραξε κανένας;» Πρώτη φορά πέρασε από το μυαλό του τούτη η σκέψη και μια βαθιά ρυτίδα χαράχτηκε ανάμεσα στα φρύδια του. *Άραγε κάποιος κακούργος έχει τρομάξει το δύστυχο το ορφανό; Ή ακόμα χειρότερα...* Μαύρες σκέψεις φτερούγισαν σαν νυχτερίδες στο μυαλό του Γιάννη και ιδέες που δεν απείχαν πολύ από την πραγματικότητα.

Η Αγγελική κατέβασε το κεφάλι. Πώς να του έλεγε την αλήθεια; Γιατί να δώσει τόσο πόνο σε τούτο το παλικάρι; Άσε που μπορεί να μην την πίστευε κιόλας! Τι λόγο είχε ένα μπάσταρδο δουλικό απέναντι στον άρχοντα της περιοχής;

Ο Γιάννης κοίταξε επίμονα τα πράσινα μάτια, που του 'λεγαν χίλιες αλήθειες, ενώ τα χείλη της δεν ξεστόμιζαν ούτε λέξη. Τα σμαραγδένια μάτια, που θόλωσαν από τη φρίκη μόλις ξανακούστηκε καλπασμός αλόγου στο μονοπάτι.

«Σύχασε! Σύχασε, σου λέω!» τη διέταξε, βλέποντάς τη να αγριεύει και να βουλιάζει ξανά στον πανικό. «Εγώ είμαι δω!»

Το κορίτσι λούφαξε στην αγκαλιά του σαν αδειασμένο σακί, εκεί στην άκρη του γκρεμού.

Το ποδοβολητό σίμωσε και στη στιγμή άλογο και αναβάτης στάθηκαν θεόρατοι πάνω από το κεφάλι τους.

«Τι κάνετε εκεί;» ούρλιαξε θυμωμένα ο Λέανδρος και ξεπέζεψε άτσαλα από τη στιλπνή μαύρη φοράδα του.

Ο Γιάννης τον κοίταξε συνοφρυωμένος. Ο πατέρας του ήταν για τα καλά μεθυσμένος, τούτο да ήταν ολοφάνερο!

«Τη βρήκα πεσμένη χάμω στο μονοπάτι», τον πληροφόρησε, αλλά ο πιωμένος αφέντης δεν τον άκουσε καν.

«Πάρε τα βρομόχερά σου από πάνω της!» Η ελαφίνα ήταν δική του, δεν ανεχόταν να την αγγίζει κανείς άλλος!

«Πατέρα...»

«Άσ' την, είπα!» ούρλιαξε ο Λέανδρος έξαλλος και τράβηξε το κορίτσι από την αγκαλιά του γιου του.

«Όχι, όχι!» άρχισε να τσιρίζει η Αγγελική. «Άφησέ με! Φύγε!»

«Πόρνη! Πομπεμένη! Ανοίγεις τα πόδια σου και σ' αυτόν τώρα;» Ο Λέανδρος έδειξε αφηνιασμένος τον έκπληκτο Γιάννη με το δάχτυλο. «Θα σου δείξω εγώ!» φώναξε και την τράνταξε με λύσσα.

Το παλικάρι μέσα σε μια στιγμή τα κατάλαβε όλα. Τον πατέρα του φοβόταν η μικρή Αγγελική! Από εκείνον προσπαθούσε να ξεφύγει!

Θυμήθηκε που όλοι στο αρχοντικό την έβλεπαν χτυπημένη και μελανιασμένη τον τελευταίο καιρό και σχολίαζαν το πόσο είχε αλλάξει η συμπεριφορά της. Μέσα σε μερικούς μόνο μήνες το χαρούμενο κοριτσόπουλο είχε καταντήσει σκιά του εαυτού του. Ο πατέρας του ήταν η αιτία, αυτός ήταν ο βασανιστής της και ποιος ξέρει τι της έκανε...

Ένα κύμα αηδίας τον έπνιξε και με ένα σάλτο σηκώθηκε όρ-

θιος. «Άσ' την ήσυχη!» φώναζε στον Λέανδρο που του έριξε ένα μοχθηρό βλέμμα.

«Εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου, βυζανιάρικο! Σήκω φύγε και μην ξαναμπλεχτείς στα πόδια μου, γιατί θα σου σπάσω το σβέρο», του είπε περιφρονητικά.

«Δεν έχω να πάω πουθενά», του απάντησε χολωμένο το παλικάρι και με μια αποφασιστική κίνηση προσπάθησε να ελευθερώσει την Αγγελική από τη μέγγενη της αγκαλιάς του. Τα νύχια του μεθυσμένου άντρα χώθηκαν βαθιά στη σάρκα της κι εκείνη ούρλιαξε από τον πόνο.

«Δεν παίρνεις από λόγια, ε; Τώρα θα δεις!» κραύγασε ο Λέανδρος τραχιά κι έσπρωξε βίαια το κορίτσι στο πλάι. Όρμησε στον γιο του και τον χτύπησε με τη βαριά γροθιά του. Ο Γιάννης δεν ήταν τόσο δυνατός ούτε τόσο έμπειρος όσο εκείνος, όμως αντιστάθηκε σθεναρά.

«Σταμάτα, πατέρα! Σταμάτα, σου λέω!» του φώναζε συνέχεια, αλλά πού να τον ακούσει ο Λέανδρος. Το ένστικτο του άγριου θηρίου που διεκδικεί το θήραμά του είχε παραγκωνίσει τη λογική και το μόνο που ήθελε ήταν να αφανίσει τον ξένο διεκδικητή.

Η Αγγελική τους κοιτούσε έντρομη, φωνάζοντάς τους να σταματήσουν. Ο δαίμονας ήταν αφάνταστα αγριεμένος με τον Γιάννη κι εκείνη έτρεμε μην του κάνει κανένα κακό!

Πατέρας και γιος κυλίστηκαν στο κακοτράχαλο μονοπάτι. Κάποια στιγμή το παλικάρι τού ξέφυγε και σηκώθηκε όρθιο, όμως εκείνος δεν τον άφησε. Όρμησε καταπάνω του και του κατάφερε μια δυνατή γροθιά στο πρόσωπο. Έχασε τον κόσμο ο Γιάννης και μαζί και την ισορροπία του. Η μπότα του γλίστρησε στο χείλος του γκρεμού και την επόμενη στιγμή η Αγγελική με ανείπωτη φρίκη είδε το τρομερό βάραθρο να καταπίνει τον δύστυχο νέο.

«Όχι!» ούρλιαξε με όλη τη δύναμη της ψυχής της.

Τούτο το ουρλιαχτό λες και ξύπνησε τον Λέανδρο. Βουβός για μερικές στιγμές, κοίταζε τον γκρεμό με γυάλινα μάτια, αδυνατώντας να πιστέψει το τραγικό παιχνίδι της μοίρας που είχε ορίσει εκείνον φονιά του παιδιού του. «Γιάννη! Παναγιά μου!» ξεφώνισε κι όρμησε παρορμητικά στον γκρεμό.

Η Αγγελική σαν μέσα σε όνειρο τον είδε να προσπαθεί να κατέβει την απόκρημνη πλαγιά. Μάταια... Τι προσπαθούσε να κάνει ο ανόητος; Ήταν ποτέ δυνατό να είχε γλιτώσει κανείς από ένα τέτοιο πέσιμο; Αυτή η σκέψη έκανε την καρδιά της να βουλιάξει στο στήθος της. Καμιά ελπίδα δεν υπήρχε. Το παλικάρι ήταν σίγουρα νεκρό!

Ο Λέανδρος έμεινε εγκλωβισμένος σε έναν πλατύ βράχο δυο μέτρα πιο κάτω από το μονοπάτι να κοιτά το ξεχαρβαλωμένο σώμα του γιου του που είχε τσακιστεί πάνω στα βράχια. Από το στόμα του έβγαιναν άναρθρα ουρλιαχτά, ανακατεμένα με αναφιλητά και φοβέρες στον Θεό.

Η Αγγελική πλησίασε κι εκείνη κι έφερε το χέρι στο στόμα. Το θέαμα ήταν φριχτό.

Τα μάτια του γύρισαν θολωμένα πάνω της. «Εσύ, πόρνη! Εσύ τον σκότωσες! Είσαι τελειωμένη, μ' ακούς; Θα σε τσακίσω, βρόμα!» της επιτέθηκε με ανίσχυρη λύσσα.

Η καρδιά της άρχισε να χτυπά γοργά. Αυτό θα έκανε τώρα; Θα την κατηγορούσε για τον θάνατο του Γιάννη; Το παλικάρι ήταν νεκρό από το δικό του χέρι και θα φόρτωνε σε εκείνη το κρίμα του;

Όχι!

Ο φόβος που της τρυπούσε την ψυχή διαλύθηκε μονομιάς από τον κατακόκκινο θυμό που όρμησε κι έκαψε τις φλέβες της. «Εσύ τον σκότωσες! Όπως σκότωσες κι εμένα χίλιες φορές ως τα τώρα, Λέανδρε Σγουρέ! Όμως θα τιμωρηθείς, σ' το ορκίζομαι. Θα δω τον κεραυνό του Θεού να πέφτει πάνω σου. Θα σε εγκαταλείψει η οικογένειά σου και θα πεθάνεις μόνος και κα-

ταφρονεμένος. Όλοι θα μάθουν τα εγκλήματα σου και θα φροντίσω εγώ για αυτό!» βροντοφώναξε η Αγγελική κι εκείνος για μια στιγμή κλονίστηκε.

Πού το βρήκε τόσο θάρρος το απολειφάδι;

Αμέσως μετά όμως ξεκίνησε να τη λούζει με νέες βρισιές και φοβέρες.

Η Αγγελική πισωπάτησε. Δεν ήταν ώρα τώρα να τα βάλει μαζί του. Το κάθε δευτερόλεπτο ήταν πολύτιμο κι ήξερε ακριβώς τι έπρεπε να κάνει προτού οι άλλοι έρθουν στο κατόπι της. Γιατί ήξερε πως ο άνανδρος σίγουρα θα την κατηγορούσε για το φονικό! Στράφηκε να φύγει και την επόμενη στιγμή είχε χαθεί μέσα στα δέντρα. Στη βιασύνη της δεν πρόσεξε δύο ζευγάρια μάτια που τους παρακολουθούσαν παγωμένα κι ορθάνοιχτα.

«Ο πατέρας τον έσπρωξε στον γκρεμό», ψιθύρισε ξέπνοα η Βιργινία.

Ο μικρός Θωμάς μόλις που ανάσαινε. Ναι, ο πατέρας τους είχε σπρώξει τον αδελφό τους στον γκρεμό! Όμως όσο κι αν προσπάθησε να απαντήσει, από το μουδιασμένο στόμα του δεν μπόρεσε να βγει ούτε λέξη.

«Όλοι μέσσαα!» φώναξε ο συνοδηγός κι έκλεισε με τα δυο του χέρια το πορτάκι της ταχυδρομικής άμαξας που έτριξε θυμωμένο. Φόρεσε στραβά την τραγιάσκα του και με ένα επιδέξιο σάλτο ανέβηκε και κάθισε δίπλα στον οδηγό. Εκείνος τίνανε τα γκέμια και τα άλογα ξεκίνησαν.

«Εντάξει ο συρφετός πίσω;» ρώτησε τον συνοδηγό με ένα λοξό χαμόγελο.

«Δε βαριέσαι», του απάντησε εκείνος. «Ένας πατριώτης με τη φαμίλια του, ένας μουντρούχος χωρικός που φαίνεται ντιπ βλαμμένος, ένα χαμίνι που δεν έχει στον ήλιο μοίρα και μια χοντρή γριά. Αυτή η φακλάνα έχει πιάσει δυο θέσεις κι η γυναίκα του πατριώτη είναι όλο φούρκα, γιατί την έχει στριμώξει σαν σαρδέλα».

Ο αμαξάς κούνησε αδιάφορα το κεφάλι. Τι τον ένοιαζε εκείνον; Ας τα βρισκαν μονάχοι τους. Αρκεί που 'χαν πληρώσει το εισιτήριο!

Μέσα στην άμαξα η νέα γυναίκα έριξε στον άντρα της ένα εύγλωττο βλέμμα κι εκείνος κούνησε στωικά το κεφάλι. Δεν τους έφτανε που ταξίδευαν μαζί με τον Μπάκακα, τον τρελό του χωριού που έζεχνε βρόμα κι απλυσιά, είχαν και τούτη την παλιόγρια, που τους είχε γανώσει το κεφάλι με το ατέλειωτο μπούρου μπούρου της.

«Άσε, άσε μην ανοίξω το στόμα μου! Μη νομίσει δα και κανείς πως κάθομαι και κουτσομπολεύω τον έναν και τον άλλον...» εξακολούθησε απτόητη η γριά και βόλεψε καλύτερα τον τεράστιο όγκο της στο κάθισμα, στριμώχνοντας τη γυναίκα ακόμα περισσότερο. Το κεφάλι της ήταν όλο μπουλωμένο με τη μαύρη μαντίλα που φορούσαν οι χωρικές και το μόνο που μπορούσες να διακρίνεις ήταν ένα ζευγάρι μάτια, κι αυτά θολά πίσω από τα χοντρά γυαλιά της. «Αμ, ψώνισε από σβέρκο ο ανεψιός μου! Σπίτι ήταν εκείνο, γιά αχούρι; Ασκούπιστο κι ασυγύριστο με μια οκά σκόνη, να! Έφριξα με την τσαπατσουλιά της ανεπρόκοπης. Αμ, η κουζίνα; Να κρατείς τη μύτη σου», χιρχίρισε στριγκά η γριά κι η γυναίκα την αγριοκοίταξε.

Μόνο ο Μπάκακας φαινόταν να την ακούει με ενδιαφέρον, αλλά τι περίμενε κανείς από έναν άνθρωπο με λειψό μυαλό; Ευτυχώς το παιδί της κοιμόταν στην αγκαλιά του άντρα της, ενώ το παλικαράκι που ταξίδευε μόνο του κοιτούσε αφηρημένο έξω από το κουρτινάκι, χαμένο στις σκέψεις του.

«Και της είπα εγώ... Αμ, είσαι συ για άντρα και παιδιά, μωρή; Μαύρο σκυλί έγινε τότε! Τι της είπα και χαλάστηκε τόσο, ούτε που ξέρω. Γι' αυτό φεύγω και πάω στην ανεψιά μου στην Αθήνα, να δω κι εγώ η κακόμοιρη μια άσπρη μέρα...»

Ο εκνευριστικός μονόλογος συνεχίστηκε για ώρα πολλή κι η νέα γυναίκα αναστέναξε ανακουφισμένη όταν έκαναν την

πρώτη προγραμματισμένη στάση στο δρομολόγιό τους για να αφήσουν κάτι αποδοσίδια στο διπλανό χωριό.

Είδε κι έπαθε ο δύστυχος ο άντρας της για να βοηθήσει τη δυσκίνητη γριά να κατέβει από την άμαξα κι έμειναν να την παρακολουθούν να ξεμακραίνει με το αργό ζαβό βήμα της στα χωράφια.

Η Αγγελική, γνωρίζοντας πως την κοιτούσαν, συνέχισε να προχωρά κούτσα κούτσα, ώσπου το ζευγάρι χάθηκε μέσα στο πρόχειρο παράπηγμα που λειτουργούσε σαν σταθμός για τα αμάξια. Η ίδια δε διακινδύνευε να μπει εκεί μέσα, από φόβο μην τη δουν περισσότερα μάτια. Πάντα υπήρχε φόβος μήπως την αναγνωρίσει κανείς!

Μετά τα φριχτά γεγονότα του γκρεμού, είχε πάρει την απόφασή της μέσα σε δευτερόλεπτα. Είχε τρέξει σαν τον άνεμο στο σπίτι της Γερακίνας, που ευτυχώς εκείνη την ώρα ήταν φευγάτη για να ανάψει τα καντήλια του Προφήτη Ηλία. Δεν της πήρε πολλή ώρα να ντυθεί με μια από τις μαύρες ρόμπες της γριάς και να καλυφθεί με τη μαντίλα της. Κάτω από το ρούχο της είχε φορέσει πολλά δικά της, το ένα πάνω στ' άλλο, κι είχε στερεώσει με τη βρακοζώνα της Γερακίνας κι άλλα γύρω από τη μέση της. Το αποτέλεσμα ήταν κάτι παραπάνω από καλό και το σύνολο συμπλήρωσαν με επιτυχία κάτι παλιά χοντρά γυαλιά της γριάς που έκρυβαν τελείως τα μάτια της και που τα βρήκε πεταμένα σε κάποιο ερμάρι.

Ήταν πολύ τυχερή μέσα στην ατυχία της. Σε λίγη ώρα έφυγε η ταχυδρομική άμαξα για την Αθήνα. Αν έτρεχε, θα την προλάβαινε! Ευτυχώς ο καλός Θεός ήταν με το μέρος της και τελικά τα κατάφερε.

Πλησίασε στα δέντρα, μιμούμενη το αστείο περπάτημα της Γερακίνας. Δεν ήταν δα και δύσκολο. Όλη της τη ζωή έβλεπε τη γριά να προσπαθεί να βολέψει το πελώριο κορμί της, αγκομαχώντας και λαχανιάζοντας. Η αλήθεια ήταν πως είχαν περάσει

αρκετές ώρες που ταξίδευαν. Με κάποιο τρόπο έπρεπε λοιπόν να ανακουφιστεί κι αφού δεν μπορούσε να μπει στο παράπηγμα, η κρυψώνα που της πρόσφεραν τα δέντρα ήταν η επόμενη καλύτερη λύση.

«Ε, στάσου!» Η λεπτή φωνή πίσω της την έκανε να γυρίσει συνοφρυωμένη. Το χαμίνι που ήταν μαζί τους στην άμαξα την είχε ακολουθήσει ως τα δέντρα.

«Φύγε από δω, βρομιάρικο! Ορίστε μας», το πρόγkηξε αγριεμένη, όπως ακριβώς θα έκανε η Γερακίνα.

Όμως δεν ίδρωσε το αυτί του του πιτσιρικά. Ύψωσε το μικρό τριγωνικό πρόσωπό του και την κοίταξε θαρρετά στα μάτια. «Ξέρω ποια είσαι!» της είπε και τούτη η κουβέντα έκανε την καρδιά της να γοργοχτυπήσει.

Πώς μπορούσε να ξέρει το παλιόπαιδο; Αφού είχε ξεγελάσει όλους τους υπόλοιπους! Φόβος έζωσε την ψυχή της κι η ανάσα της βγήκε κοφτή.

«Τι είναι αυτά που λες; Μίλα, κακό χρόνο να 'χεις!» τον φοβέρισε, όμως το χαμίνι δε μαζεύτηκε.

«Πάψε, Αγγελική. Και μη σκιάζεσαι, κανείς άλλος δε σε κατάλαβε, μόνο εγώ, που σε είδα να βγαίνεις από το σπίτι σου. Όμως εσύ ούτε που με πήρες μυρωδιά», της είπε κι ένα σκανδαλιάρικο χαμόγελο έλαμψε στο βρόμικο μούτρο του.

«Και ποιος είσαι του λόγου σου;...» ψιθύρισε εκείνη νικημένη, κοιτάζοντας πάνω από τα χοντρά γυαλιά της Γερακίνας.

«Δεν είμαι σερνικό», διαμαρτυρήθηκε μουτρωμένο το παιδί. «Κορίτσι είμαι. Η Βιργινία!»

Στο άκουσμα του ονόματος της κόρης του Λέανδρου η Αγγελική παραλίγο να παραλύσει από φρίκη. «Και τι θες εδώ; Τι θες από μένα;» της σφύριξε σιγανά, σαρώνοντας το τοπίο με το βλέμμα. Τι δουλειά είχε εδώ η αρχοντοπούλα; Έρχονταν κι οι άλλοι στο κατόπι της;

«Τα ξέρω όλα! Ήμουν εκεί! Σας είδα με τα ίδια μου τα μάτια

κι εγώ κι ο Θωμάς», αποκάλυψε η Βιργινία στην κεραυνοβολημένη υπηρέτρια και δυο χοντρά δάκρυα αυλάκωσαν το μουντζουρωμένο μουτράκι της.

Πόνεσε η ψυχή της Αγγελικής. Τούτη η δύστυχη μικρή είχε δει τον πατέρα της να σκοτώνει τον ίδιο της τον αδελφό. Από την άλλη, φαινόταν πως τα δίδυμα ήταν οι μόνοι άνθρωποι που μπορούσαν να αποδείξουν την αθωότητά της. Μια τόση δα ελπίδα έριξε λιγοστό φως στη μαυρίλα της ψυχής της.

«Και γιατί με πήρες στο κατόπι; Θα με μαρτυρήσεις;» τη ρώτησε κοφτά, όμως μέσα της έτρεμε.

Η Βιργινία, που τώρα έκλαιγε με λυγμούς, κούνησε αρνητικά το κεφάλι.

«Έλα, έλα, 'σύχασε!» της είπε η Αγγελική μαλακωμένη. «Και τι δουλειά έχεις ντυμένη σαν τον αλήτη στις ερημιές;»

«Άφησα τον Θωμά μάρμαρο στο δάσος. Τα ποδάρια του δεν έλεγαν να κουνηθούν ρούπι», είπε το κορίτσι θλιμμένα. «Δε με είδες αλλά εγώ σε ακολούθησα. Όταν σε είδα να βγαίνεις έτσι μασκαρεμένη, κατάλαβα ότι θα το έσκαγες με την άμαξα. Έτρεξα, πήρα δυο ρούχα του Θωμά, λέρωσα τα μούτρα μου με στάχτη από το τζάκι και να με».

«Να γυρίσεις σπίτι σου γρήγορα, μ' ακούς; Τούτο δεν είναι μέρος για αρχόντισσες!»

«Το σπίτι μου ρημάχτηκε», μουρμούρισε το κορίτσι σιγανά.

Η Αγγελική την κοίταξε βλοσυρή. Όσο κι αν υπέφερε η Βιργινία, δεν ήταν ώρα για συμπόνιες· τώρα έπρεπε να κοιτάξει τον εαυτό της. Στο κάτω κάτω το δικό της κεφάλι κινδύνευε, την αρχοντοπούλα δεν την κνηγούσε κανείς!

«Αυτός δεν είναι λόγος για να το σκάσεις. Μπες εκεί και ζήτη να σε γυρίσουν πίσω, μ' ακούς;» της έδειξε το παράπηγμα.

«Ποτέ δε θα γυρίσω πίσω! Ποτέ στα ποτεμένα!» της αντιγύρισε με πάθος η μικρή. «Άσε με να έρθω μαζί σου. Σ' το ορκίζομαι, θα είμαι καλή!»

Η Αγγελική τινάχτηκε ξαφνιασμένη. Δεν της έφταναν τα δικά της ντράβαλα, θα έπρεπε να νταντεύει και την πριγκιπέσα από πάνω; «Ούτε να το ματασκεφτείς! Ξουτ! Ξουστρί! Κόψε λάσπη, σου λέω, και μη σε ξαναδώ τριγύρω μου, γιατί θα σε κάνω μαύρη στο ξύλο», είπε πιο άγρια απ' ό,τι ένιωθε και της γύρισε την πλάτη. Το 'ξερε πως η εικόνα του δύστυχου κοριτσιού, έτσι όπως στεκόταν έρημο στο άδειο χωράφι, θα τη στοίχειωνε για καιρό.

Προχώρησε λίγο ακόμα και κρύφτηκε πίσω από τα δέντρα. Η Βιργινία τούτη τη φορά δεν την ακολούθησε. *Ευτυχώς!* σκέφτηκε και πήρε βαθιά ανάσα για να ηρεμήσει λίγο, μια και η καρδιά της είχε σφιχτεί από τη συνάντηση με την κόρη του δαίμονα.

Κι αν η μικρή θύμωσε που την αρνήθηκα και με μαρτυρήσει στους χωροφύλακες;

Με αυτές τις σκέψεις έκανε να λύσει τη βρακοζώνα της Γερακίνας, που συγκρατούσε σφιχτά το εσώρουχό της, αλλά ένας ήχος από φρύγανα που έσπαγαν τη σταμάτησε.

Η Βιργινία!

Στράφηκε για να αντιμετωπίσει την επίμονη μικρή, αλλά το ξαφνιασμό της ήταν μεγάλο όταν αντί για το λεπτό προσωπάκι της Βιργινίας ήρθε μούρη με μούρη με το χοντρό μούτρο του Μπάκακα.

«Τι θες εσύ εδώ, συφοριασμένε;» έσκουξε με τη στριγκή φωνή της Γερακίνας.

«Είσαι όμορφη», της είπε εκείνος, κοιτώντας τη χαζά. Το σάλιο του που έσταζε από την άκρη του στόματός του της προξένησε αηδία κι απομάκρυνε βιαστικά το βλέμμα της.

«Κι εσύ γκαβός, για να ξεστομίζεις τέτοιες μουρλαμάρες σε μια γριά», τον αποπήρε κι έκανε να φύγει, όμως τα χέρια του τη σταμάτησαν.

«Θα σε κάμω γυναίκα μου», της υποσχέθηκε και την τράβηξε πάνω του. Ήταν τόσο κοντά της, που η μπόχα του στόματός του τη ζάλισε.

«Εντάξει, εντάξει, όμως πάμε τώρα να βρούμε τους άλλους», του είπε η Αγγελική διπλωματικά.

«Όχι! Όχι! Τώρα!» τσίριξε εκείνος σαν κακομαθημένο παιδί που του πήραν το παιχνίδι του.

Η κοπέλα την επόμενη στιγμή τα χρειάστηκε, καθώς ο ηλίθιος έπεσε πάνω της με όλο του το βάρος κι άρχισε να την πατατεύει στα πιο ευαίσθητα σημεία της. *Μπρος γκρεμός και πίσω βράχος!* σκέφτηκε πανικόβλητη. Αν φώναζε για βοήθεια, θα καταλάβαιναν ότι στην πραγματικότητα δεν ήταν αυτό που παρίστανε. Από την άλλη τούτος ο βλαμμένος είχε άγριες διαθέσεις κι η ίδια δεν μπορούσε να τον κάνει ζάφτι. Παραίταν δυνατός!

Άρχισε να τον κλοτσά, να τον γρατσούνά και να τον δαγκώνει με μανία, αλλά μάταια. Ο Μπάκακας, λες κι ήταν ανίκανος να νιώσει κανενός είδους πόνο, δεν πτοήθηκε στο παραμικρό. Μόνο συνέχισε τη λαίμαργη εξερεύνησή του, επαναλαμβάνοντάς της εκστασιασμένος πόσο όμορφη ήταν.

Όταν έχωσε το χέρι του ανάμεσα στα πόδια της, το κορίτσι άρχισε να κλαίει με λυγμούς. Το χοντρό μούτρο του Μπάκακα άρχισε να μπερδεύεται στο μυαλό της με το φιδίσιο πρόσωπο του Λέανδρου κι έκανε το στομάχι της να συσπαστεί μανιασμένα.

Ο χοντροκομμένος άντρας αναστέναξε χαρούμενος κι έκανε να ανέβει πάνω της. Η Αγγελική έκλεισε με φρίκη τα μάτια, παλεύοντας με τις τελευταίες της δυνάμεις, αλλά αντί να νιώσει το βάρος του Μπάκακα στο κορμί της, άκουσε έναν δυνατό γδούπο. Ήταν η πιο ευχάριστη έκπληξη της ζωής της όταν τον είδε να γλιστρά και να σωριάζεται στο πλάι λιπόθυμος. Ανασηκώθηκε ξαφνιασμένη. Από πάνω τους στεκόταν η Βιργινία κρατώντας ένα χοντρό κλαδί, μεγαλύτερο από το μπόι της, και της χαμογελούσε θριαμβευτικά.

«Τον σκότωσες!» της ούρλιαξε ψιθυριστά η Αγγελική. Σίγουρα τούτο το κορίτσι είχε κάτι από τα βίαια ένστικτα του πατέρα του.

«Μπα, όχι, αλλά θα τον πονεί το ξερό του για μέρες!» γέλασε ανάλαφρα εκείνη.

Η μικρή κοκκινομάλλα σηκώθηκε γρήγορα και τίναξε τα ρούχα της.

Η Βιργινία την κοίταξε παρακλητικά. «Τώρα θα με πάρεις μαζί σου;»

«Γιατί, τι άλλαξε;» τη ρώτησε αυστηρά η Αγγελική.

Η μικρή δεν απάντησε, μόνο έδειξε με το βλέμμα τον πεσμένο όγκο του Μπάκακα.

«Και γιατί να σε φορτωθώ στην πλάτη μου; Δώσε μου έναν καλό λόγο να το κάνω».

Η Βιργινία χαμήλωσε το κεφάλι στη γη. Όταν το ξανασήκωσε, το πρόσωπό της ήταν ωχρο σαν πρόσωπο νεκρού. «Αγγελική, ακόμα κι αν με αφήσεις μόνη μου, εγώ δε θα ξαναγυρίσω σπίτι μου ποτέ. Ξέρω τι σου έκανε ο πατέρας μου. Συ όμως δεν ξέρεις πως ό,τι έκανε σ' εσένα... το έκανε και σ' εμένα! Και προτιμώ να πεθάνω παρά να τον ξαναφήσω να με αγγίξει!»

Η άμαξα συνέχισε το ταξίδι της χωρίς άλλα απρόοπτα. Το χαμίни πληροφόρησε τους πάντες ότι ο Μπάκακας είχε αποφασίσει να ροβολήσει ως το διπλανό χωριό και δε θα συνέχιζε το ταξίδι του στην Αθήνα. Όταν τους ανέκριναν οι χωροφύλακες αρκετές μέρες μετά, οι συνεπιβάτες τους κι οι οδηγοί ήταν σίγουροι: ούτε είχαν δει κι ούτε είχαν συνταξιδέψει με δυο κορίτσια στον δρόμο για την Αθήνα. Μόνο ο Μπάκακας έσκουζε πως τις είχε δει, αλλά αυτόν ποιος τον άκουγε; Ο δύστυχος ήταν τρελός!

Πάντως όταν νύχτωσε και σταμάτησαν για ύπνο στο πανδοχείο, η χοντρή γριά κοιμήθηκε στην ίδια κάμαρη με το χαμίни. Το αλητάκι τελικά ήταν εγγονός της!

Έφτασαν στην Αθήνα το απομεσήμερο του Σαββάτου. Ο

συνοδηγός με τους υπόλοιπους επιβάτες είχαν κατέβει νωρίτερα, ενώ η γιαγιά με τον εγγονό της θα κατέβαιναν στο Σύνταγμα, στο τέλος της διαδρομής.

«Για κατεβείτε! Ως εδώ!» ακούστηκε η τραχιά φωνή του αμαξά και το ιδιόρρυθμο ντουέτο άνοιξε το πορτάκι, κοιτώντας παραξενεμένα τριγύρω. Κατόπιν κοιτάχτηκαν μεταξύ τους.

Ερημιά!

«Εδώ είναι το κέντρο;» ρώτησε στριγκά η γριά.

«Γιατί, δε σου γεμίζει το μάτι;» της απάντησε με αναιδεια εκείνος. Στην πραγματικότητα είχε λερωμένη τη φωλιά του, αφού έπρεπε να τους αφήσει στη στάση έξω από το καφενείο του Ζαχαράτου. Όμως τι να τους έκανε που σήμερα είχε ραντεβού με ένα μελαχρινό μοδιστρόνι στο σεπαρέ μιας απόμερης μπιραρίας στα Πατήσια; Είδε κι έπαθε να ψήσει εκείνο το μπιζουδάκι με τα μαύρα γλαρά μάτια και τώρα δε ρίσκαρε να αργήσει! Δεν ήθελε πολύ το ατίθασο μελαχρινούλι να γίνει καπνός.

Τι, θα αφήσω τον γάμο να πάω για πουρνάρια; Ούτε συζήτηση! σκέφτηκε και γέλασαν και τα μουστάκια του. Τα πράματα θα τα ξεφόρτωνε αργότερα, κι όσο για τη γριά με τον εγγονό της, τούτοι δε χάνονταν! Θα τον έβρισκαν τον δρόμο τους για το Σύνταγμα.

Ζαλώθηκε το χαμίνι το μικρό του δισάκι και πήρε αγκαζέ τη γριά που δυσκολευόταν να κουμαντάρει το θεόρατο κορμί της κι εξαφανίστηκαν στη γωνία.

«Αθήνα σου λέει μετά ο άλλος», γκρίνιαξε απογοητευμένη η Βιργινία.

Η Αγγελική δεν την κάκισε. Άλλα είχε ακούσει κι εκείνη από την κυρία Μαριάννα και τέτοια εικόνα δεν την περίμενε. Έτσι ήταν η μεγάλη πόλη; Παντού σκόνη και στους δρόμους ούτε ψυχή!

«Μωρέ, τούτο σαν να μην είναι το κέντρο...» μουρμούρισε

σκεφτική. Πού ήταν όλοι οι καλοντυμένοι αριστοκράτες που της περιέγραφε η δασκάλα;

Είδαν κι απόειδαν και συνέχισαν να περπατούν στο πουθενά. Άξαφνα κοντοστάθηκαν ξαφνιασμένες ευχάριστα. Οι φωνές που ακούστηκαν από μακριά τις έκαναν να τεντώσουν τα αυτιά τους και να χαμογελάσουν η μια στην άλλη.

«Θα 'ναι το Σύνταγμα!» φώναξε η Βιργινία και τάχυναν το βήμα τους. Ο στενός δρόμος με τα πολλά δέντρα αριστερά και δεξιά άνοιγε σε μια τεράστια αλάνα.

«Ανοιχτείτε και μην κλώνετε!» ακούστηκε μια δυνατή ιαχή και τα δυο κορίτσια είδαν έκπληκτα ένα σύννεφο από πέτρες να εκτοξεύεται απειλητικά στον γαλανό αττικό ουρανό.

«Ο Χριστός κι η Παναγία, αυτοί χτυπιούνται», ψιθύρισε η Αγγελική με μάτια ορθάνοιχτα.

Ένα λεφούσι πιτσιρικάδων παρατεταγμένο στην από δω πλευρά της αλάνας πολεμούσε γενναία με τον εχθρό, την άλλη ομάδα στην αντίπερα μεριά. Με ανακατεμένα μαλλιά κι αγριεμένα μούτρα η βρόμικη ξυπολυταρία ξεφώνιζε φανατισμένα κι εκσφενδόνιζε κοτρόνες ικανές να αφήσουν τους απέναντι στον τόπο. Εκείνοι φυσικά τους ανταπαντούσαν ανάλογα. Μερικοί κρατούσαν κι έριχναν με σφεντόνες τις σβουριχτές τους, ενώ στα χέρια κάποιων ξεσκολισμένων μεγαλύτερων γυάλιζαν και λάμες μαχαιριών.

Η Βιργινία ζάρωσε φοβισμένη πίσω από το ψηλό δέντρο. Ώρα της ήταν να φάει και καμιά στο δόξα πατρί στα καλά του καθουμένου!

Την προσοχή της Αγγελικής τράβηξε ένας ξανθός μικρούλης που περπατούσε αφύλαχτος στην άκρη της αλάνας και φαινόταν να μην έχει καμιά σχέση με τη σύρραξη και τους δυο στρατούς. Από τον ώμο του ήταν κρεμασμένο ένα κασελάκι με δερμάτινο λουρί κι ένα καρέκλι, και πήγαινε γοργά, με τα μάτια κατεβασμένα στο χώμα.

«Αυτός δεν είναι ο λούστρος, ο γιος της αρσίζας της Φωφώς από το Γκαζοχώρι;» χαχάνισε ένας ξεβγαλμένος μαντράχαλος κι έδειξε το παιδί με το δάχτυλο.

Κάποιοι από τους συμπολεμιστές του κούνησαν το κεφάλι. «Αυτός, αυτός!»

«Μωρέ, θα φάει η μύγα σίδηρο!» ούρλιαξε ο μαντράχαλος κι έριξε την πετριά του στον άτυχο μικρούλη.

Οι τριγύρω του δεν ήθελαν και πολύ. Ξέχασαν στη στιγμή την απέναντι ομάδα και μια βροχή κοτρόνια ακολούθησε εκείνο το πρώτο. Μία μόνο πέτρα βρήκε το παιδί, αλλά ήταν αρκετή για να το ξαπλώσει κάτω με φόρα. Το κασελάκι του άνοιξε κι οι βούρτσες του σκορπίστηκαν στην αλάνα. Η Αγγελική έντρομη έφερε το χέρι στο στόμα. Η αντίπαλη ομάδα, λες κι ήταν συνεννοημένη, άρχισε να ρίχνει κι εκείνη τα πυρά της στον ίδιο στόχο.

Ο μικρός ήταν χαμένος!

Το κορίτσι αγρίεψε βλέποντας πως τα είχαν βάλει όλοι με τον δύστυχο λουστράκο. Έτσι, με μια σβελτάδα απίστευτη για τον τεράστιο όγκο της, η παράξενη γριά έτρεξε και σκέπασε με το γιγάντιο κορμί της το παιδί.

Οι πετροπολεμιστές και των δυο ομάδων δεν την περίμεναν αυτή την εξέλιξη.

Ποια είναι η μυστηριώδης Αγγελική και γιατί το όνομά της ταράζει τη ζωή της διάσημης Βαλεντίνας, της μεγαλύτερης Ελληνίδας ηθοποιού στην Ωραία Εποχή των Αθηνών;

Η συγκινητική ιστορία μιας μικρής υπηρέτριας που πάλεψε με νύχια και με δόντια για να επιβιώσει κάτω από τις πιο αντίξοες συνθήκες. Κακοποιημένη, διωγμένη από την οικογένειά της και κατηγορούμενη για ένα έγκλημα που δεν έκανε, το σκάει μεταμφιεσμένη στην πρωτεύουσα. Διανύοντας με πείσμα την απόσταση από τα κακοτράχαλα μονοπάτια της ελληνικής υπαίθρου ως τα κομψά αθηναϊκά σαλόνια της υψηλής κοινωνίας και από τα κακόφημα καφέ σαντάν του Ιλισού ως τα μεγαλύτερα θέατρα της Μπελ Επόκ, καταφέρνει να ξεδιπλώσει το πηγαίο ταλέντο της και να βγει νικήτρια.

Γοητευτικές φιγούρες στο πολυκύμαντο ταξίδι της, η πονόψυχη Αιμιλία, ο λουστράκος Λουκίλης, η καλοαναθρεμμένη Βιργινία, ο κούτσαβος Τσατσαρώνης, η έμπιστη Μπέτυ, ο ιδιόρρυθμος ποιητής Ιάκωβος και πάνω από όλους ο άρχοντας Σέργιος Σγουρός που θα της διδάξει την αγάπη. Μια αγάπη τόσο δυνατή, που θα αλλάξει τη ζωή της για πάντα!

Η Βαλεντίνα επιστρέφει έπειτα από χρόνια στη γη των προγόνων της. Μια μεγάλη ανατροπή συγκλονίζει το είναι της, ενώ ζοφερές σκιές παραμονεύουν ύπουλα μέσα στο σκοτάδι, ζητώντας εκδίκηση...

**Ένα μαγευτικό οδοιπορικό στην Μπελ Επόκ,
την πιο γοητευτική εποχή των Αθηνών, γεμάτο
ονειρικές εικόνες και καταγιστικά συναισθήματα.**

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1430-0

9 786180 114300

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΞ: 17583

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η